

Королева вигаданого щастя

(До 240-річчя з дня народження
Джейн Остін)

«Перша леді» англійської літератури

Джейн Остін (англ. *Jane Austen*, 1775–1817) – англійська письменниця, провісниця реалізму в британській літературі, сатирик, писала так звані романи звичайв. Її книги є визнаними шедеврами і підкорюють нехитрою щирістю і простотою сюжету на тлі глибокого психологічного проникнення в душі героїв та іронічного, м'якого, істинно «англійського» гумору.

Джейн Остін – це письменниця, яка на багато років випередила свій час, і чий твори сьогодні із задоволенням перечитує молодь, співпереживаючи героям романів та спостерігаючи за життям різних прошарків суспільства Англії у Вікторіанську епоху. Новаторство письменниці проявилось у її підході до проблеми характеру, в тому як вона розуміє і показує тонкий та інколи суперечливий внутрішній світ своїх персонажів. Джейн Остін відкриває читачеві правду повсякденності. Прототипами своїх персонажів письменниця

обирає друзів, про проблеми та переживання яких вона знала та розуміла. Її твори неодноразово перевидавалися, екранізувалися, часто кінофільми за мотивами її романів здобували престижні нагороди.

У національному опитуванні «Найулюбленіші книги Британії», яке провела телекорпорація BBC у 2003 році, роман Джейн Остін «Гордість і упередження» посів друге місце, поступившись лише «Володарю Перснів» Дж. Р. Толкіна. А згідно інтернет-опитувань, проведених у Великобританії у 2007 році, цей же роман був проголошений кращою книгою всіх часів і народів.

Письменниця й досі по праву вважається «Першою леді» англійської літератури. Її твори обов'язкові для вивчення у всіх коледжах і університетах Великобританії.

Джейн Остін народилася 16 грудня 1775 р. у містечку Стівентон, (графство Хемпшир). Її батько, **Джордж Остін**, був парафіяльним священиком. Походив він із старовинної Кентської сім'ї, був освіченим та мав невеличку школу при церковній парафії. **Його дружина, Кассандра Лі**, також належала до старовинного, але збіднілого роду. Крім Джейн в сім'ї було шестеро хлопчиків і одна дівчинка, яка була її найближчою подругою протягом усього життя. Джейн Остін була передостанньою дитиною.

Дорога до Хемпширу

Попри високу дитячу смертність в ті роки, усі діти в родині вижили. **Старший брат, Джеймс** (1765-1819), мав схильність до літературних занять:

писав вірші, прозу, але пішов по стопах батька. Про **другого брата, Джорджа** (1766-1838), вважали за краще в сім'ї не говорити: він був психічно неповноцінним, говорити так і не навчився. Заради нього Джейн вивчила азбуку німих. **Третього брата, Едварда** (1768-1852), усиновили багаті бездітні родичі Остінів — Найти, що відкрило перед ним широкі можливості — з класу джентрі він перейшов у клас дворянства.

Найяскравіша доля була у **четвертого, улюбленого брата Джейн Остін, Генрі Томаса** (1771-1850). Будучи людиною захопливою і не дуже практичною, він перепробував у своєму житті чимало професій: служив в армії, був банкіром, спочатку процвітав, але потім розорився, прийняв сан. Одружився з Елізою де Фейнд, вдовою французького дворянина. Саме Елізі Джейн завдячувала непоганим знанням французької мови та французьких авторів: Ларошфуко, Монтеня, Лабрюйера, а також любов'ю до театру.

Два інших брати, Френсіс Вільям (1774-1865) і **Чарльз Джон** (1779-1852), були військовими моряками, і дослужилися до адміральських чинів.

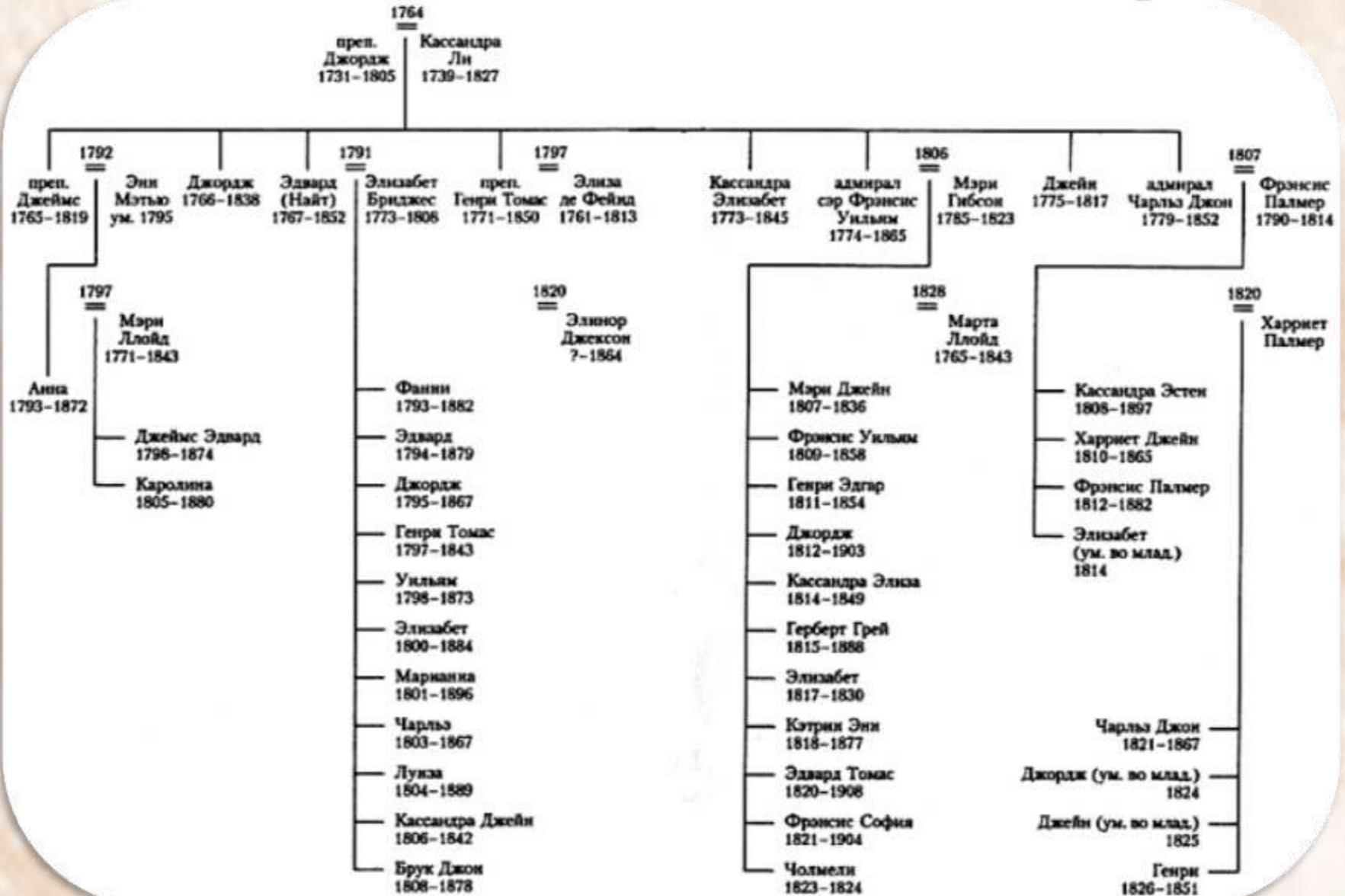
Але особлива дружба пов'язувала Джейн з **сестрою Кассандрою** (1773-1845). З нею вона ділилася всіма своїми задумами і посвячувала у свої секрети. Кассандра, звичайно ж, знала ім'я людини, якій зберегла вірність Джейн Остін, на руках Кассандри Джейн померла.

Кассандра, як і сестра, заміж так і не вийшла. Її обранець, молодий священик Томас Фаул, помер від жовтої лихоманки у Вест-Індії, куди відправився в надії заробити грошей на майбутнє весілля. Коли його не стало, Кассандрі було 24 роки.

Кассандра Остін

Генеалогічне дерево Джейн Остін

1764

Revd George Austen
1731-1805

Cassandra Leigh
1739-1827

James
1765-1819

George
1766-1838

Edward
1767-1852

Henry
1771-1850

Cassandra
1773-1845

Francis
1774-1865

Jane
1775-1817

Charles
1779-1852

Є дуже мало певних відомостей про саму письменницю. Думки сучасників розходяться навіть про її зовнішність.

«Джейн зовсім не гарненька, вона манірна для своїх дванадцяти років, примхлива і неприродна», так говорила її кузина Філадельфія. «Вона приваблива, гарна собою, тонка і витончена, тільки щоки трохи круглуваті», – говорив брат її близької приятельки. З цим описом схожий і портрет Джейн, зроблений Кассандрою.

Джейн Остін любила наряди, бали, веселощі. Її листи сповнені описів фасонів капелюшків, розповідей про нові сукні й кавалерів. Веселощі поєднувалися в ній з природним розумом і пристойною освітою, особливо для дівчини її кола і положення, яка навіть не закінчила школу.

У період з 1783 по 1786 р. разом із сестрою Кассандрою вчилася в Оксфордї, Саутгемптонї і Редінгу. Зі школами Джейн не щастило; в першій вона й Кассандра страждали від деспотичної вдачі директриси і мало не померли, заразившись висипним тифом. Іншою школою в Редінгу, навпаки, керувала дуже добродушна особа, але знання учениць її не цікавили.

Портрет Джейн олівцем і аквареллю, намальований її сестрою у 1810 р.

Хемпшир

Повернувши дочок додому, Джордж Остін вирішив зайнятися їх освітою сам і досяг у цьому неабияких успіхів. Уміло керуючи їх читанням, він прищепив дівчаткам гарний літературний смак, навчив їх любити класичних авторів, яких чудово знав по роду своїх занять. Були прочитані Шекспір, Голдсміт, Юм. Захоплювалися романами, читаючи таких авторів, як Річардсон, Філдінг, Стерн, Еджуорт, Берні. З поетів читали Каупера, Томсона, Грея.

Формування особистості Джейн Остін проходило в інтелектуальній обстановці – серед книг, постійних бесід про літературу, обговорень прочитаного і того що відбувалось.

В родині сільського священика не тільки читали Біблію і книги класичних авторів, але й розігравали спектаклі – шаради, жарти і скетчі, читали романи і сперечалися про прочитане, захоплено і уважно прислухаючись до думки Джейн, яка могла у двох-трьох словах схопити суть прочитаної книги і з невимовним почуттям гумору, в особах, переказати по пам'яті кілька сцен роману.

Ще дитиною Джейн почала писати для сімейних розваг. Її батьки були завзятими читачами; улюблений поет самої Остін був Каупер. **Найбільш ранні з її відомих робіт датуються приблизно 1787.** Спочатку вона дуже соромилася свого заняття і писала на маленьких клаптиках паперу, які скидала під стіл, якщо хтось входив до кімнати. Але Джордж Остін підтримував захоплення доньки і придбав для неї папір і письмовий стіл, та намагався допомогти їй знайти видавця.

У чотирнадцять років Джейн написала свою першу пародію – жарт під назвою «Любов і дружба» – на повчальні опуси XVIII століття з сентиментально-нудними героями і героїнями, які нюхали троянди, ридали над ними, і кожні п'ять хвилин непритомніли.

Та що – романи! **Вона вигадала ще одну велику пародію – памфлет на «Історію Англії» О. Голдсмита – фундаментальну працю історика-політолога!** Цей запилений фоліант зберігався в шафі в кабінеті батька, і Джейн не полінувалася вивчити його, прискіпливо і уважно.

Втім, клопоти по господарству теж приносили Джейн задоволення. Збереглися свідчення про те, що живучи досить замкнуто і відокремлено, рідко виїжджаючи за межі садиби, вона, тим не менш, була дуже люб'язною, посмішка майже ніколи не сходила з її обличчя, і до кінця своїх днів, затьмарених тяжкою хворобою – вона залишалася улюбленицею племінників, братів, матері й особливо батька.

Перші 25 років свого життя Джейн провела в Хемпширі. Коли її батько несподівано відійшов від справ, сім'я розпродала все, навіть фортепіано Джейн, і **у 1802 р. переїхала в Бат (Bath).** Джейн та її старша двадцятивосьмирічна сестра, які згідно поглядів того часу вважалися старими дівами, поїхали з батьками. Відірвана від своїх друзів і сільських коренів у Стівентоні, Остін залишила свої заняття літературою на десятиліття.

Будинок-музей Остін у Чоутоні

Вхід до музею

Після смерті батька у 1805 році вона жила з сестрою і хворою матір'ю в Саутгемптоні. У липні **1809** вони **переїхали в котедж у селищі Чоутон (Chawton)**, невеликому селі в графстві Хемпшир, розташованому між Вінчестером і Лондоном.

Джейн Остін провела там останні вісім років свого життя у Чоутоні. Саме там, у віці 35 років, вона почала публікуватися. Її романи — результат тривалої роботи. Кілька з них були опубліковані посмертно, кілька залишилися незавершеними, оскільки письменниця захворіла й померла доволі рано.

Дім Джейн Остін у Чоутоні – це невеликий приватний музей, що знаходиться в будинку XVIII-го ст. **Сьогодні це місце паломництва її численних шанувальників.** Цей будинок був подарунком її старшого брата, Едварда Остіна-Найта, матері та сестрам, щоб вони мали постійне місце проживання. Джейн жила там зі своєю матір'ю, сестрою і подругою сім'ї, Мартою Ллойд, з 1809 по 1817 роки. Саме тут письменниця написала «Менсфілд парк», «Емму» та «Докази розуму».

Дорога до дому Остін

Джейн Остін публікувала абсолютно всі свої романи під псевдонімом: **«Леді»** і, звичайно, повною мірою, славою своєю насолодитися не могла, але, тим не менш, прочитавши в англійських газетах розбір свого роману **«Емма»** самим сером Вальтером Скоттом, (він рецензував книгу майже відразу по її виході, у 1816 році) вона відчувала себе щасливою.

Вальтер Скотт, рецензуючи цей останній роман письменниці, що вийшов за її життя, **зауважив, що головне в роботах Остін – «найтонший дотик, завдяки якому, навіть вульгарні події і характери стають цікавими від правдивості описів і почуттів»**. Остін не ставить себе вище за своїх персонажів. Вона лише злегка жартує з них. В **«Еммі»** немає абсолютно поганих людей. Навіть Френку Черчіллу знаходяться пристойні вибачення і чудова дружина. Настільки благодуже ставлення до героїв виходить, ймовірно, через склад характеру авторки – вона володіла чудовим почуттям гумору та іронії, але її завжди стримував такт й рідкісна добросердність, в результаті – іронія рідко могла перейти в сарказм.

Письменниця не прагнула наповнити свої твори дидактизмом, не ідеалізувала героїв, уникала мелодраматизму – все, що було притаманне прозі її часу. У творах Остін відсутні докладні описи, розгорнуті портретні і пейзажні характеристики, авторські коментарі. Герої романів проявляють себе у вчинках і промовах. Кожен герой Остін є цікавою особистістю. Хоча письменниця і не приділяє увагу подробицям одягу або зовнішності чи інтер'єру, герой розкриває свою особистість шляхом діалогу або внутрішнього монологу.

Джейн постійно вдосконалювала свою майстерність. **Вона випробувала різні форми романної прози і усі довела до закінчення, навіть якщо вони й залишалися чарівно-недосконалими під її легким пером.** Вона написала навіть **невеликий роман-новелу в листах «Леді Сьюзен»** – яскравий й інтригуючий портрет безсердечної світської пані та **роман-епопею (в малій формі) «Менсфілд-парк»**, з великою кількістю дійових осіб і безліччю сюжетних ліній. **Обидва романи користувалися величезною популярністю; у світських вітальнях Лондона не втомлювалися гадати, хто ж ця таємнича дама, що дарує читачам щороку по новій книзі – одна цікавіша іншої! Романи позичали один у одного, молоді панночки міркували і поводити себе так, як героїні «Леді», а вона як і раніше насолоджувалась тишею маленької садиби і тихо згасала, незважаючи на всі спроби рідних допомогти їй.**

Зовні її життя було бідне подіями. Вона прожила сотні інших життів у своїх книгах, де її героїні сміялися, закохувалися, іронізували і жартували над собою і коханими, сумували і боролися за свою любов до кінця.

На жаль, Джейн Остін не закінчила свій останній роман «Сендітон». Вона завершила 12 глав, перш ніж зупинити роботу в середині березня 1817, ймовірно через погане самопочуття. Через прогресування хвороби, вона відчувала труднощі при ходьбі та вже не мала сил для інших видів діяльності. В середині квітня Остін була прикута до ліжка. У травні Кассандра і Генрі привезли Джейн у Вінчестер для лікування. Там вона і померла 18 липня 1817 у віці 41 року.

«Сендітон» так і залишився інтригуючим фрагментом, у якому йдеться про те, як оманлива зовнішність і як важко виносити справедливе судження, і все це з такою технічною безстрашністю і з такою пластичністю, що, здається, від цієї книги можна було б очікувати навіть більшого, ніж було досягнуто в «Гордості і упередженні» й в «Еммі».

Причина смерті письменниці невідома. Було оголошено, що Остін стала жертвою хвороби Аддісона. **Вона похована в знаменитому Вінчестерському соборі,** який є яскравим зразком англійської готичної архітектури і приваблює численних туристів.

«Для мене важливо знати, що вона спочиває в будівлі, якою так захоплювалась», – писала згодом Кассандра Остін.

Після смерті Джейн, її брат Генрі оприлюднив її авторство. Популярність Остін зросла після виходу «Мемуарів» Дж. Е. Остін-Лі у 1870 році. Її незакінчений роман «Сендітон» був опублікований у 1925 році.

Вінчестерський собор

Пам'ятна дошка на надгробку Джейн Остін

Твори

У творчості Остін можна виділити два періоди плідної активності, розділені досить тривалою перервою:

1795–1798 – поява ранніх романів;

1811–1816 – написання найвідоміших романів; період перших запаморочливих успіхів і поглиблення майстерності.

Юнацькі твори

- **Три сестри** (*The Three Sisters*);
- **Любов і дружба** (*Love and Freindship*), зі знаменитою друкарською помилкою в слові «friendship» у назві;
- **Історія Англії** (*The History of England*);
- **Прекрасна Кассандра** (*The Beautifull Cassandra*).

Незавершені твори

- **Леді Сьюзен** (*Lady Susan*), епістолярний роман;
- **Ватсони** (*The Watsons*);
- **Сендітон** (*Sanditon*);
- **Замок Леслі** (*Lesley Castle*).

Романи

- **Розум і почуття** (*Sense and Sensibility*, 1811);
- **Гордість і упередження** (*Pride and Prejudice*, 1813);
- **Менсфілд-парк** (*Mansfield Park*, 1814);
- **Емма** (*Emma*, 1816);
- **Докази розуму** (*Persuasion*, 1817), опублікований посмертно;
- **Нортенгерське абатство** (*Northanger Abbey*, 1818), опублікований посмертно.

Екранізації романів

- «Гордість і упередження» у 1938, 1940, 1952, 1958, 1967, 1980, 1995, 2003, 2004 і 2005 роках;
- «Розум і почуття» («Відчуття і чутливість») у 1971, 1981, 1995, 2000, 2008 роках;
- «Емма» у 1948, 1960, 1972, 1995, 1996, 1996, 2009, 2010 роках;
- «Докази розуму» у 1960, 1971, 1995, 2007 роках;
- «Нортенгерське абатство» у 1986, 2006 роках;
- «Менсфілд-парк» у 1983, 1999, 2007 роках.

Розум і почуття

«Розум і почуття» або «Почуття і чутливість» (англ. Sense and Sensibility) – перший виданий роман Джейн Остін, опублікований у 1811 році під псевдонімом «Леді».

Книга починається як пародія на мелодраматичні твори минулого століття, які письменниця вже піддавала раніше осміянню в «Любові і дружбі». Думка роману полягає в тому, що чутливість – захопленість, відкритість, чуйність – небезпечна, якщо її не зменшують обачність і розсудливість.

Сюжет роману побудований навколо любовних історій двох сестер – Елінор та Маріанни Дешвуд. Коли їх батько помирає, маєток переходить до їх зведеного брата Джона, і сім'я вдови залишається у досить скрутному становищі. Роман оповідає про подальше життя сестер Дешвуд в їхньому новому будинку на території маєтку далекого родича, де кожна переживає серцеву драму.

Через події роману Елінор і Маріанна по-різному проходять в силу різного сприйняття світу:

старша – через призму розумності та стриманості, Маріанна – віддаючись силі почуттів. Контраст характерів сестер зменшується, коли вони знаходять любов і сімейне щастя.

Умовності англійського суспільства, обов'язок, честь, турбота про родичів і любовні переживання описані Джейн Остін з властивим їй гумором в легкому, іронічному стилі.

Книга декілька разів була екранізована. Фільм режисера Енг Лі (1995) багаторазово номінувався та здобув престижні нагороди (Оскар, Золотий глобус, Британська академія, Премія Гільдії актерів).

Гордість і упередження

«Гордість і упередження» (англ. Pride and Prejudice) – один з найвідоміших англійських романів. Це безперечний шедевр Джейн Остін.

Спочатку письменниця назвала роман «Перше враження». У 1797 році вона закінчила роботу і її батько запропонував його видавцеві, але видавець відмовився. Остін допрацьовувала роман у 1811-1812 роках. Вона дала йому нову назву. Роман побачив світ у 1813 році та був схвально прийнятий критикою. **Книга перевидавалася тричі за життя Остін.**

Французький переклад роману з'явився вже у 1813 році. Незабаром роман переклали німецькою, данською і шведською мовами.

Загалом головні події в романі розгортаються навколо Елізабет Беннет, незалежної й інтелігентної доньки провінційного дворянина, і Фіцвільяма Дарсі, багатого аристократичного поміщика, осліпленого власними зарозумілістю й бажаннями.

Письменниця зосереджує увагу на тому, як соціальні розбіжності впливають на кохання молодих людей. Конфлікт роману полягає у зіткненні холодної аристократичної гордості з інстинктивною жіночою упередженістю. У книзі автор зриває маски і показує, які особи заслуговують поваги і симпатії, не зважаючи на те, якими вони здаються на перший погляд, а які є зовсім не тими за кого себе видають.

Моралізаторські міркування автора не втручаються в аналіз і характеристику персонажів; сюжет дає простір її почуттю комічного і авторським симпатіям. **«Гордість і упередження» – роман про полювання на женихів**, і тема ця висвітлена автором з усіх боків і досліджена в усіх результатах – комічних, буденних, емоційних, практичних, безперспективних, розсудливих, романтичних.

Питання, яких Джейн Остін торкається у своєму романі: кохання, шлюб, взаємовідносин в сім'ї та між дітьми і батьками, загалом людських взаємовідносин, не зважаючи на такий тривалий часовий бар'єр залишаються дуже актуальними.

У 1998 р. з'явилося продовження роману під назвою «Бажання і обов'язки», написане Тедом Ф. Бадером та ін. Там розвиваються ідеї, про які Джейн Остін говорила своїй сім'ї.

Менсфілд-парк

Роман «Менсфілд-парк» (англ. Mansfield Park) належить до зрілого періоду творчості Джейн Остін. У ньому блискуче виявилася художня майстерність письменниці та її надзвичайна іронія.

Фанні Прайс не дуже пощастило в житті, з дитячих років вона виявилася позбавлена материнської любові й опіки і була змушена поводитися по родичах. У віці дванадцяти років Фанні виявилася у величезному родовому маєтку Менсфілд-парк, своїх дуже заможних родичів. Розумна і старанна дівчинка не змогла знайти спільну мову з манірними і зарозумілими дітьми з цього будинку. Користь і егоїзм стають тут рушійною силою усіх вчинків людей. Врятувала становище лише її дружба з кузенком Едмундом, який виявився дуже привітним до неї і завжди виявляв турботу й увагу. Через декілька років Фанні виросла й стала чарівною дівчиною. Їй належить зробити не легкий вибір. Вона може назавжди забезпечити себе і більше не знати бідності, чи піти за покликом серця, не знаючи чим все обернеться у майбутньому.

Дякуючи доброті, безкорисливості й стійкості Фанні вдається подолати усі перешкоди, а страждання допомагають їй віднайти саму себе і знайти своє щастя.

Емма

«Емма» (англ. Emma) вважається вершиною творчості Джейн Остін, найяскравішим зразком її комічного письма. Тема роману – самообман. Читачеві дається можливість простежити за змінами, які відбуваються з чарівною Еммою, яка перетворюється із зарозумілої і самозакоханої в скромну і розважливу панночку, готову вийти заміж за людину, яка здатна захистити її від її власних помилок.

«Емма» була написана в жартівливому тоні. Остін почала роман у 1814 і завершила його в березні наступного року. Книга була видана в трьох томах. Автор описує історію Емми Вудхаус, дочки заможного поміщика і великої мрійниці, яка знаходить своє щастя у шлюбі. Емма – заможна, мила, задоволена собою молода дівчина. Вона залишається одна зі своїм хворим батьком. У неї багато часу, і вона витрачає його, підбираючи відповідних партнерів для своїх друзів і сусідів, не звертаючи уваги на власні почуття.

Емма бере під своє заступництво Гаррієт Сміт, незаконнонароджену дівчину без становища у суспільстві, і намагається влаштувати її шлюб з містером Елтоном, молодим священиком, якому, як виявилось пізніше, подобалась вона сама. Коли Гаррієт стає цікавий Джордж Найтлі, сусід-поміщик, який був її другом, Емма починає розуміти власні помилки. Він був її духовним наставником і таємно кохав її. Емма нарешті знаходить своє щастя у шлюбі з ним. Гаррієт якій залишається вирішувати свою долю самій, виходить заміж за Роберта Мартіна, молодого фермера.

Джейн Остін показує провінційне життя середнього класу з гумором і розумінням. Вона описує дрібних поміщиків, сільських священиків та їх сім'ї, в яких соціальний статус жінки визначає головним чином шлюб. Найбільше для неї були важливі ті маленькі нюанси, як каже Емма «від яких залежить повсякденне щастя особистого життя».

Нортенгерське абатство

«Нортенгерське абатство» (англ. Northanger Abbey) являє собою пародію на готичний стиль, поширений на той час у літературі.

Героїня роману, дочка дрібнопомісних дворян, Кетрін Морленд приїздить зі своєю тіткою у Бат, де саме і відбуваються головні події, що визначають її долю. Там вона знайомиться з Генрі Тілні, сином генерала Тілні, що був досить заможною людиною. Але генерал, азартний гравець, як виявиться пізніше, давно розтратив майно померлої при загадкових обставинах дружини. У Баті його невірно проінформували, що Кетрін — перспективна наречена, і він запрошує її у свій маєток (Нортенгерське абатство), щоб вигідно одружити сина. Коли він дізнається, що батьки дівчини бідні, його розчаруванню немає меж. Але Генрі і Кетрін вже покохали одне одного ...

Кетрін начиталася готичних романів, що описують, як у стародавніх замках чоловіки-лиходії знущалися над юними дівами. Перебуваючи в замку генерала, вона намагається розібратися в обставинах смерті його дружини, через що посварилася з Генрі.

Дівчина стає об'єктом боротьби двох родин — Торнів і Тілні. Конфлікт претендентів на її руку і серце розвіяв мрії Кетрін про романтичного героя. Вона не вірить в удавані почуття Джона Торпа, їй більше до вподоби благородство та порядність Генрі Тілні. І вона не помилилася — в скрутну хвилину він підтвердив слушність її вибору.

Докази розуму

«Докази розуму» (англ. Persuasion) — останній завершений роман Джейн Остін, написаний в 1816 році і опублікований посмертно під однією обкладинкою з «Нортенгерським абатством». Частина дії обох книг відбувається в курортному Баті. Роман чотири рази екранізувався англійським телебаченням — у 1960, 1971, 1995 і 2007 роках.

Захоплююча історія життя Енн Елліот, дочки відомого баронета сера Уолтера, який через свою жагу до розкішного життя опинився в скрутному фінансовому становищі. Для погашення боргів йому доводиться здати в найм свій маєток Кіллінч-хол і переїхати в Бат.

Тим часом Енн вирушає в Анперкросс, щоб доглядати за хворою сестрою, і з наміром найближчим часом приєднається до них

у Баті. Але трапляється непередбачене. Сім'я наймачів Кіллінч-холу полягає в кровній спорідненості з тим, хто полонив серце Енн, і кого вона змушена була відкинути, бажаючи йому тільки щастя і благополуччя (вона посилається на докази розуму). А насправді саме через небажання сім'ї та близької подруги померлої матінки, леди Рассел, яких не влаштовувало одруження Енн з бідним моряком, їм довелося розійтися. З того часу минуло вісім років, але в них все ще живе колишня любов і їх союзу заважає тільки його образа і небажання її зрозуміти. Так проходить півроку, і після деяких негараздів всі герої отримують те, чого вони так жадають.

Автор показує, що у питаннях кохання слід прислухатися тільки до свого серця.

Творчість Джейн Остін у контексті англійської літератури XIX ст.

Одне із важливих місць серед творчого доробку прекрасних представниць літературного мистецтва справедливо належить зворушливим та реалістичним романам Джейн Остін – однієї з найвідоміших постатей в англійській романістиці першої половини XIX ст. В. Скотт вважав її засновницею жанру сучасного роману. Творчий спадок письменниці становлять шість завершених романів, чотири незавершених та юнацькі твори-пародії. **У наш час книги літераторки користуються величезною популярністю: їх неодноразово перевидавали, перекладали іншими мовами, інсценізували, екранізували.** У Всесвітній мережі існує спільнота шанувальників письменниці, для яких вона є культовою фігурою.

Шлях Джейн Остін до визнання був непростим. Вона не здобула великої слави за свого життя. Протягом півстоліття після смерті її читали мало, хоча почала утворюватися група палких шанувальників. Увага до Остін відродилася у кінці XIX ст., коли кількість літературних публікацій, присвячених аналізу її творчості, зросла, продовжуючи зростати й досі. Британські літературознавці дбайливо збирають і узагальнюють критичну спадщину стосовно творчості Джейн Остін. Одне з найбільш авторитетних видань – це двотомник 2005 року «Джейн Остін. Критична спадщина», упорядкований Б. С. Саутемом (B. C. Southam), що вийшов у рамках серії «The Critical Heritage», що охоплює на сьогодні творчість близько 20 знаних авторів.

Внесок Джейн Остін у літературу влучно охарактеризував В. Скотт: *«Творець сучасного роману, події якого зосереджені довкола повсякденного укладу людського життя і стану сучасного суспільства».* Але В. Скотт був одним із тих небагатьох, хто цінував романи Остін за її життя. Визнання прийшло до неї значно пізніше, і пов'язане це було з тим, що письменниця багато в чому випередила свій час, її романи, в яких відобразилися притаманні Остін розуміння людських стосунків і *«глибокий такт, з яким вона малює характери»*, — як зазначає В. Скотт, відрізнялися від романтичних творів її часу.

С. Моем у своєму есе про Джейн Остін зауважив: *«У міс Остін був гострий язичок і рідкісне почуття гумору»; «Джейн безпомилково показувала в людях глупство, претензії, афектованість й нещирість, і до її честі слід сказати, що все це звеселяло її, а не завдавало прикрощів». Вона писала про найбуденніше, про те життя і тих людей, які її оточували. «На той час в Англії були сотні родин, які жили таким тихим, одноманітним і пристойним життям; чи не диво, що в одній із них, ні з того ні з сього, з'явилася високообдарована письменниця?»*, — зазначає С. Моем.

Серед англійських письменників ХХ ст. шанувальниками Остін були В. Вулф, С. Моем, Р. Олдінгтон, Г. К. Честертон, Дж. Б. Прістлі; до числа своїх учителів її зараховував О. Форстер. *«Вона проста й природна, як сама природа»,* — писав про Остін Г. К. Честертон. *«Їй притаманні особлива довершеність і досконалість»,* — зазначала В. Вулф. *«Її хвилюють не абстрактні принципи, а щастя людей»,* — каже про Остін сучасний англійський літературознавець А. Кета. Творчість Джейн Остін також досліджували такі науковці, як: Т. Амеліна, Я. Бистров, Я. Кравченко, М. Чечетко, С. Шуляр, О. Щепіна.

«Завдяки своєму неабиякому художньому темпераменту їй вдається цікаво писати про те, що під пером тисячі інших, зовні схожих на неї письменниць виглядало б смертельно нудним», — зауважив один із найбільш проникливих англійських критиків Г. К. Честертон. *«Чому героями Джейн Остін, — ставить питання майстер психологічної прози Е. М. Форстер, — ми насолоджуємося, щоразу по-новому, тоді як, читаючи Діккенса, насолоджуємося, але однаково? Чому їх діалоги такі гарні? Чому вони ніколи не переграють? Справа в тому, що її герої, хоча й не такі масштабні, як герої Діккенса, зате організовані більш складно».*

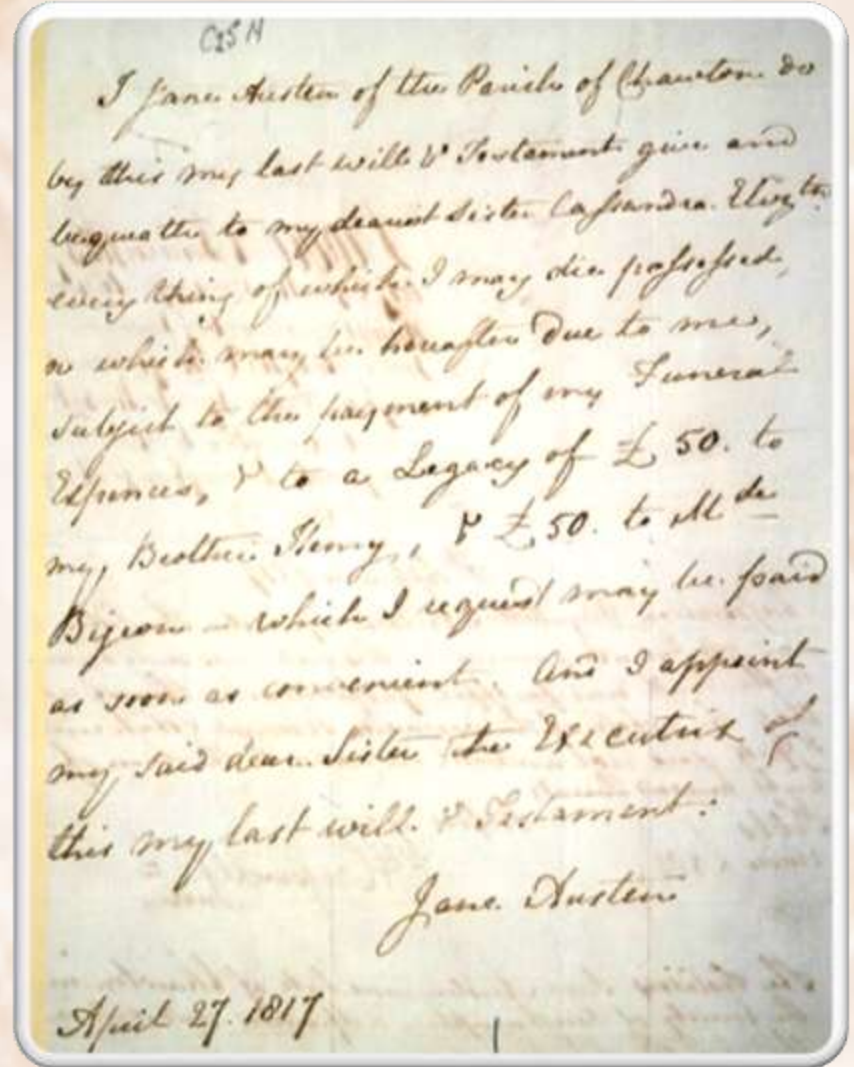
Порівняння Джейн Остін з Діккенсом продовжив Р. Олдінгтон: *«Діккенс володів даром жити життям своїх героїв, і це передавалося його читачам. Похибки смаку, схильність до мелодрами, сентиментальності і карикатури часто послаблюють його. Дар Остін, можливо, більш скромний і стриманий, зате смак її бездоганний, і він ніколи їй не зраджував».*

Заповіт Джейн Остін

Сестра Джейн, Кассандра Остін, виконуючи волю Джейн чи приховуючи якусь сімейну таємницю, а може, прагнучи вберегти особисте життя покійної від нескромних поглядів, знищила більшу частину її листів. Як відомо, лише 160 листів збереглося, але жодного написаного раніше її двадцятиріччя.

Втім, сама ж Кассандра, зовсім того не підозрюючи, створила цим благодатний ґрунт для всіляких домислів, зухвалих гіпотез, неймовірних припущень. Чому все ж Джейн Остін так і не вийшла заміж? Чи правда, що вона зберігала вірність братові поета В. Вордсворта, моряку, загиблому під час аварії корабля? Чи була вона з ним заручена, або її обранцем став хтось інший? А що, якщо й справді була якась таємниця і прав Моем (Maugham), коли щиро дивується, як «дочка досить нудного і бездоганного у своїй респектабельності священика і дуже недалекої матінки» могла написати «Гордість і упередження», роман, який він відніс до числа десяти найкращих романів в англійській літературі?

Зберігся також заповіт Джейн Остін, від 27 квітня 1817 р.

Мемуари Джейн Остін

Джейн Остін, перу якої належать шість всіма улюблених романів, неодноразово зізнавалася, що жити не може без листів. Багато з них збереглися, дозволивши глибше проникнути в образ мислення письменниці, її характер і особисте життя. Хоча біографи часто задавалися питанням, чи залишила Джейн мемуари або щоденник, слідів подібних документів не знаходили.

Але не так давно, під час ремонту даху в садибі Чоутон, яку успадкував брат Джейн Остін, Едвард Остін-Найт від своїх прийомних батьків, було знайдено скриньку з тих, в яких матроси зберігали свої речі під час Наполеонівських воєн. Ймовірно, вона належала одному з братів Джейн, Френку або Чарльзу — обидва служили у військово-морському флоті. **Скринька була наповнена старовинними рукописами, а на самому дні був витончений золотий перстень з рубіном.** На подив учених, там було знайдено численні документи кінця XVIII – поч. XIX ст., які були написані, як офіційно встановлено, самою Джейн Остін.

Хоча на даний момент детально вивчений лише один з рукописів, всі вони, мабуть, є не чим іншим, як давно втраченими мемуарами Джейн Остін, в яких викладаються події, що відбувалися або з самою письменницею, або з її родичами, друзями та знайомими.

На перших сторінках мемуарів Джейн каже, що пише з метою *«зберегти свідчення того, що трапилося, вберегти спогади від зникнення в куточках її душі, де вони назавжди загинуть для історії»*.

За кілька років до смерті, Кассандра розповіла своїй племінниці Кароліні Остін, про те, як на початку 1800-х р. Джейн відпочивала на морському курорті і зустріла вікарія, з яким вони стали близькі і домовилися зустрітися знову. Пізніше вона дізналася, що він помер. Кассандра так і не назвала ні імені чоловіка, ні місця, ні дати, але наполягала, що цей загадковий джентльмен залишився *«єдиним чоловіком, якого Джейн коли-небудь по-справжньому кохала»*. Але якщо вірити мемуарам Джейн, він не був священиком, і він не помер. Особисте життя Джейн Остін так і залишилося загадкою...

Літературознавці продовжують досліджувати знайдені документи, а нам залишається тільки очікувати на їх результати.

Фільмографія про Джейн Остін

«Справжня Джейн Остін» (*The Real Jane Austen*), 2002, Великобританія, режисер Ніккі Паммісон, в ролі Джейн — Джилліан Кірні. Це документальний фільм про англійську романістку Джейн Остін, поставлений на основі її листів і спогадів.

«Джейн Остін» або **«Становлення Джейн»** (*Becoming Jane*), 2007, Великобританія. Режисер Джуліан Джаррольд, в ролі Джейн — Енн Хетгеуей. Це художній фільм про відносини письменниці з ірландським юристом Томасом Лефроем.

«Любовні невдачі Джейн Остін» (*Miss Austen Regrets*), 2007, Великобританія. Режисер Джеремі Ловерінг, в ролі Джейн — Олівія Вільямс. Це драматичний фільм про останні роки життя письменниці.

«Життя по Джейн Остін» або **«Книжковий клуб Джейн Остін»** (*The Jane Austen Book Club*), 2007 — романтична історія про людей, об'єднаних в клуб шанувальників письменниці, знята за популярним однойменним романом американської романістки Карен Джой Фаулер. США, режисер Робін Свікорд.

Дім-музей Остін у Чоутоні

У колекції музею можна побачити особисті речі письменниці, її листи і нотні зошити.

У 2003 р. легендарному роману Остін «Гордість і упередження» виповнилося 200 років. З нагоди такої дати була відкрита виставка, присвячена історії створення роману, де можна було подивитися на перші видання книги, ілюстрації і стіл, за яким творила Джейн Остін.

Протягом усього року в музеї проходять спеціальні заходи: тематичні екскурсії, експозиції та бесіди, виставка костюмів з телестановки «Гордість і упередження», знятої у 1995 р. ВВС, і навіть бал під керівництвом танцювальної групи Хемпширу.

Фестиваль Джейн Остін

Фестиваль Остін щорічно з 2001 р. проводиться в елегантному курортному місті Баті, історія якого міцно пов'язана з ім'ям письменниці. На цьому грандіозному костюмованому святі можна побачити велику кількість людей, одягнених за модою 200-річної давності.

Насичена програма включає тематичні обіди, ярмарки, прогулянки, вистави, лекції та семінари, присвячені епосі Джейн Остін. Є можливість дізнатися безліч фактів з життя письменниці й познайомитися з побутом її сучасників.

У 2013 році відзначався 200-річний ювілей виходу у світ роману Остін «Гордість і упередження», що став класикою англійської літератури. У британців і гостей Туманного Альбіону була можливість познайомитися з приголомшливими вбраннями того часу і розкішною обстановкою величних маєтків та інших «місць з улюбленого роману».

550 людей у вишуканих костюмах вийшли на вулиці Бата, щоб побити світовий рекорд зібрання людей, одягнених у костюми епохи Регентства. Серед учасників можна було побачити жінок, чоловіків і дітей з різних куточків світу. Подію присвятили творчості Джейн Остін. *«Це не просто данина Джейн Остін, це – спосіб життя, елегантного та витонченого»,* – прокоментувала одна із учасниць.

Попередній рекорд було встановлено у США: 491 прихильників творчості письменниці вийшли на вулиці у костюмах під час святкування фестивалю Джейн Остін.

Бат

Крім фестивалю Джейн Остін, Бат в будь-який час року приваблює численних туристів чудовими зразками елегантної георгіанської архітектури.

Багато описів міського життя, що зустрічаються у романах Остін, ґрунтуються на її власному досвіді. Обов'язково варто відвідати Центр Джейн Остін, де можна ознайомитися з її біографією і навіть приміряти костюм георгіанської епохи.

Саме місто мало змінилося з часів Остін. Тут і сьогодні знайдеться чимало місць, які приваблюють любителів продемонструвати свій елегантний стиль і тонкий смак: випити чашку чаю в кафе Regency Tea Room, прогулятися по знаменитій вулиці Royal Crescent або побалувати себе походом в історичну торгову галерею Guildhall Market, де на поч. XIX ст. цілком могла робити покупки сама Джейн Остін.

У її книгах дія часто розгортається у величних сільських маєтках, у багатьох з яких є реальні прототипи. Одним з таких є маєток Четсворт Хаус, який у романі «Гордість і упередження» став прототипом маєтку Пемберлі, де письменниця поселила головного героя роману — містера Дарсі.

Цікаві факти:

Марки Джейн Остін

На честь двохсотріччя відомого роману Джейн Остін «Гордість і упередження» в Англії вирішили випустити спеціальну колекцію марок на конверти. У серії марок відзначені роботи знаменитої письменниці, а саме «Гордість і упередження», «Нортенгерське абатство», «Почуття і чутливість», «Емма», «Менсфілд-парк», та «Докази розуму». Поштова установа Royal Mail повідомила, що конверти, які відправляють з графства Хемпшир (Чоутона), де письменниця провела останні роки свого життя і м. Стівентона, де вона народилася у 1775 році, будуть прикрашені додатковою маркою, цитуючи один із творів авторки: *«Зроби що-небудь, але не одружуйся без кохання!»*.

10 фунтова банкнота змінює дизайн

Портрет Джейн Остін змістив натураліста і автора «Теорії еволюції» Чарльза Дарвіна, портрет якого був зображений на банкнотах номіналом в 10 фунтів стерлінгів.

Астероїд Джейн Остін

На честь письменниці був названий астероїд, відкритий 26 березня 1971 року — 39415 Джейностін.

Чому нас вчать великі твори про кохання?

Цитати Джейн Остін на тему кохання і шлюбу,
10 основних тез:

1. Не можна думати, що він надто хороший для тебе.

Коли Елізабет Беннет зустрічає багатого і вродливого містера Дарсі, вона не думає, що він буде зацікавлений нею, тому, щоб запобігти приниженню і зберегти гідність, вона переконує себе, що він обов'язково її відштовхне. При цьому Елізабет не помічає, що Дарсі насправді закоханий у неї. Кохання — дивна річ, здатна притягувати навіть абсолютно несхожих людей!

«Гордість і упередження»

2. Нехай він дізнається про твої почуття.

Джейн Беннет ретельно приховує своє кохання до містера Бінглі, даючи йому привід для нескінченних інтрижок і розваг з друзями. Врешті-решт він повертається до неї, але якби Джейн була готова ризикнути і відкритися коханому, вона могла б уникнути багатьох страждань. Іди на ризик — у коханні простіше шкодувати про те, що зроблено, ніж про те, що не зроблено!

«Гордість і упередження»

3. Не виходь «заміж за гроші».

Шарлотта Лукас виходить заміж за жахливого містера Коллінза, тому що фінансово це була найвигідніша пропозиція. Після весілля вона облаштовує свій будинок таким чином, щоб бачити чоловіка якомога рідше. Можливо, просто трохи почекавши, вона б зустріла свого ідеального чоловіка.

«Гордість і упередження»

4. Читай знаки долі.

Віллоубі, наречений Маріанни Дешвуд, поведився, ніби він у неї закоханий. Але він не робив їй пропозицію і роман їхній тривав доки він не одружився з багатою. Як з'ясувалося, саме так він завжди і хотів вчинити. Якщо людина не вкладає нічого у ваші стосунки і вони перетворюються на гру в одні ворота, краще від неї позбавитися.

«Розум і почуття»

5. Якщо він дійсно сильно кохає тебе, з часом і ти його покохаєш.

Після розставання з Віллоубі Маріанна виходить заміж за чоловіка набагато старшого, який кохав її протягом багатьох років. І хоча спочатку вона відчуває до нього лише дружні почуття, з часом вони переросли у кохання.

«Розум і почуття»

6. Не все те кохання, що нам здається.

Емма Вудхаус вважає, що їй подобається Френк Черчілль, який заграє до неї, і їй це дуже лестить. Але коли вони розлучилися, вона була вражена тим, що цей факт її анітрохи не засмутив. Проаналізувавши свої почуття, вона розуміє, що насправді її серце належить містеру Найтлі, простому, чесному другу її сім'ї, якого Емма ніколи не розглядала в якості можливого нареченого. Іноді потрібно прислухатися до свого серця і розуміти, чого ж воно хоче у коханні.

«Емма»

7. Не виходь заміж з помсти або для демонстрації.

Знехтувана чарівним Генрі Кроуфордом, Марія Бертрам терміново виходить заміж, щоб показати йому, що вона до нього байдужа. Але насправді вона все ще закохана в Генрі, і незабаром тікає від свого багатого чоловіка, щоб жити з Генрі — що вважалося гріховним і ганебним. Якби Марія ще трохи почекала, можливо, вона б зустріла свого ідеального чоловіка.

«Менсфілд-Парк»

8. Шлюб — це ще не все.

Місіс Торп і місіс Аллен — дві літні жінки, які свого часу вдало вийшли заміж, але шлюб не зробив їх кращими або розумнішими. Місіс Торп може говорити тільки про своїх дітей, а бездітна місіс Аллен може говорити лише про сукні. Таким чином, коли вони намагаються розмовляти, виходить бесіда сліпого з глухим. Краще бути розумною, привабливою і поки самотньою, ніж матроною, чий інтереси обмежуються власними окулярами на носі.

«Нортенгерське абатство»

9. Не чекай на кохання, склавши руки.

Енн Елліот залишається вірною капітану Уентворту протягом восьми років після їх розриву. Вона чекає на нього, але фліртує і спілкується з іншими чоловіками, що позитивно позначається на її привабливості і життєвому досвіді. Коли Уентворт повертається до Енн, він захоплений нею більше, ніж коли вона була юною недосвідченою дівчиною. Все, що не вбиває нас, робить нас сильнішими — і питань кохання це стосується в першу чергу!

«Докази розуму»

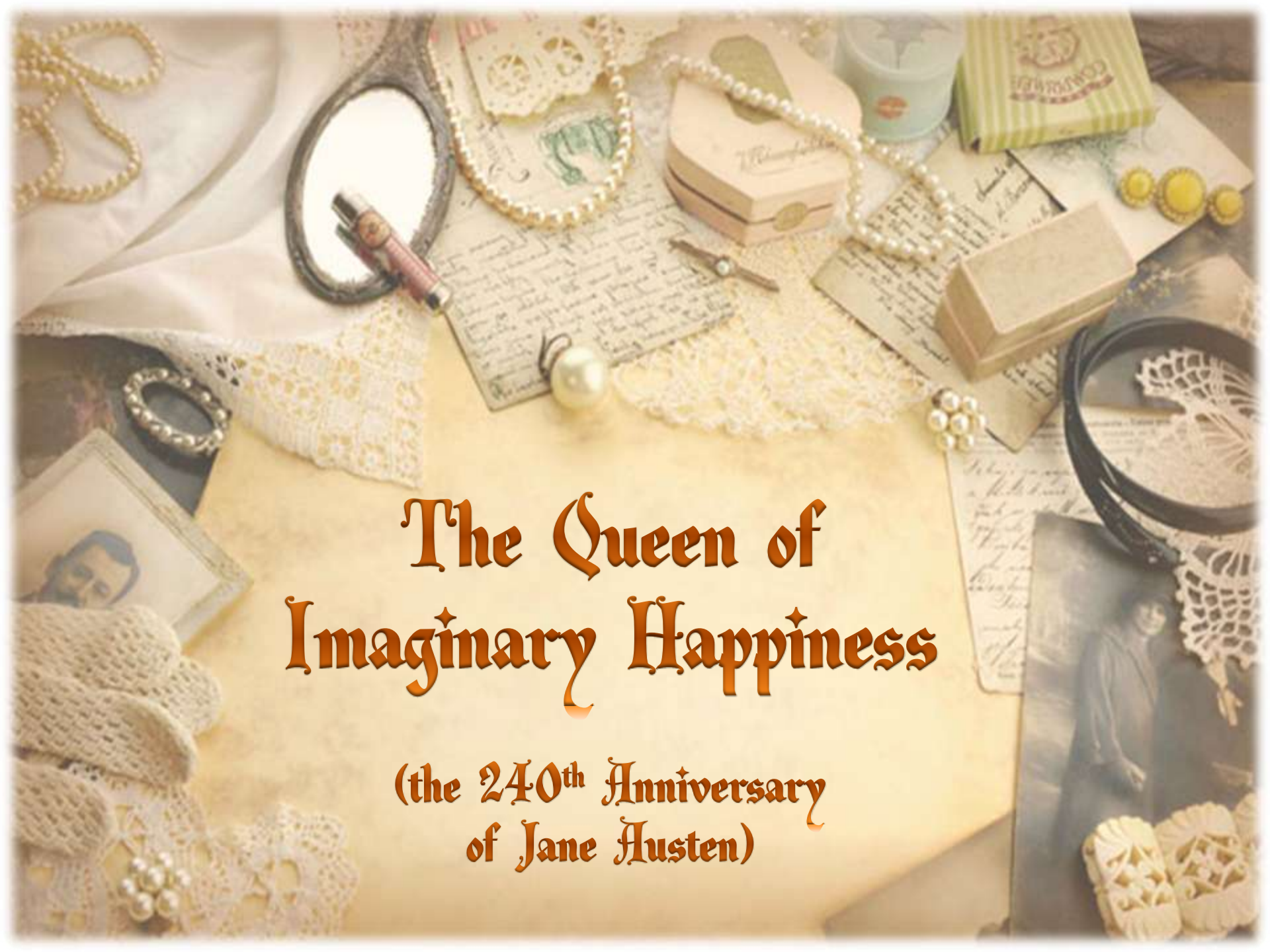
10. Кохання — найнеточніша наука у світі.

Як ви вже, напевно, помітили, любовні поради часто одна одній суперечать. Порада чекати на справжнє кохання суперечить пораді одружитися з кимось, хто тебе кохає, навіть якщо ти не відповідаєш взаємністю. Тому кожен сам вибирає, якою дорогою йти, слухаючи тільки своє серце.

Джейн Остін однією з перших серед англійських романісток заговорила про те, що виходити заміж без любові аморально, що гроші ніяк не можуть вважатися єдиним мірилом щастя. Плата за комфорт і житейське благополуччя — **відчуженість, байдужість, втрата інтересу до життя** — може виявитися занадто високою. Самотність, дає зрозуміти Джейн Остін, часом буває краще, ніж самотність удвох — в шлюбі-угоді.

Використані джерела:

1. Генієва Є. Ю. Чудо Джейн Остін [Електронний ресурс] /Є. Ю. Генієва .- Електрон. дані . – Режим доступу : <http://www.philology.ru/literature3/genieva-02.htm> .– Назва з екрана .– Дата перегляду: 15.06.15
2. 200-летие романа "Гордость и предубеждение" в доме-музее Джейн Остин [Електронний ресурс] .- Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.continent-ex.ru/travel-blogs/200-letie-romana-gordost-i.-> Назва з екрана. – Дата перегляду: 19.06.15
3. Джейн Остин [Електронний ресурс] // Вікіпедія: вільна енцикл .– Електрон. дані .– Режим доступу: <https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9E%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD,%D0%94%D0%B6%D0%B5%D0%B9%D0%BD> . – Назва з екрана. – Дата перегляду: 15.06.15
4. Джейн Остин. Биография английского писателя [Електронний ресурс] /Пер. с англ. Полина Климяк. Авторы оригинального текста Petri Liukkonen & Ari Pesonen .- Електрон. дані. – Режим доступу: <http://biodata.narod.ru/23-austen.html> . – Назва з екрана .– Дата перегляду: 16.06.15
5. Джейн Остин – биография, книги автора [Електронний ресурс].- Електрон. дані. – Режим доступу: <http://loveread.ws/biography-author.php?author=Jane-Austen.-> Назва з екрана. – Дата перегляду: 15.06.15
6. Джейн Остин. Жизнь и творчество [Електронний ресурс] .- Електрон. дані .– Режим доступу: <http://www.apropospage.ru/osten/ost1.html> .– Назва з екрана .– Дата перегляду: 17.06.15
7. Джеймс С. Потерянные мемуары Джейн Остин [Електронний ресурс] / С. Джеймс .- Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.litmir.info/br/?b=131122> .– Назва з екрана .– Дата перегляду: 08.07.15
8. Иваничева А. Лучшие экранизации романов имениницы Джейн Остин [Електронний ресурс] / А. Иваничева .- Електрон. дані. – Режим доступу: <http://bestin.ua/people/person/6833/> .– Назва з екрана. – Дата перегляду: 16.06.15
9. Козак М. С. Джейн Остин та її творчі надбання в англійській літературі / М. С. Козак, В. А. Папушина [Електронний ресурс] .- Електрон. дані. – Режим доступу: <http://worldukraine.abwo.biz/?p=1553> .– Назва з екрана .– Дата перегляду: 23.06.15
10. Кривицька Н. 10 уроків кохання з романів Джейн Остин [Електронний ресурс] / Н. Кривицька .- Електрон. дані. – Режим доступу: <http://lady.tochka.net/ua/28854-10-urokov-lyubvi-iz-romanov-dzheyn-ostin/> . – Назва з екрана. – Дата перегляду: 02.07.15
11. Макаренко С. Джейн Остин [Електронний ресурс] / С. Макаренко //Знаменитости .- Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.peoples.ru/art/literature/prose/roman/austen/> . – Назва з екрана. – Дата перегляду: 25.06.15
12. Окунитесь в атмосферу романа «Гордость и предубеждение» [Електронний ресурс] .- Електрон. дані .– Режим доступу: <http://www.visitbritain.com/ru/Things-to-do/Culture/Experience-the-Pride-and-Prejudice-lifestyle.html> .– Назва з екрана .– Дата перегляду: 18.06.15
13. По местам Джейн Остин [Електронний ресурс] .- Електрон. дані. – Режим доступу: <http://pyramidotour.com.ua/articles/po-mestam-dzhein-ostin.-> Назва з екрана. – Дата перегляду: 03.07.15
14. Шелига В. Ах эта классика! [Електронний ресурс] / В. Шелига .- Електрон. дані . – Режим доступу: <http://pulse-uk.org.uk/weekend/ah-eta-klassika/> .– Назва з екрана .– Дата перегляду: 30.06.15
15. Mynts Marina_Aquae Sulis, или 10 неизвестных фактов об английском городке Бат [Електронний ресурс] /Marina Mynts .- Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.blog.edukation.com.ua/aquae-sulis-ili-10-neizvestnyx-faktov-ob-anglijskom-gorodke-bat/#more-18888> .– Назва з екрана. – Дата перегляду: 23.06.15
16. Catherine and the secret garden [Електронний ресурс] .- Електрон. дані. – Режим доступу: <http://freken-stork.livejournal.com/1000282.html.-> Назва з екрана. – Дата перегляду: 23.06.15
17. Jane Austen Quotes [Електронний ресурс] .- Електрон. дані .– Режим доступу: http://www.brainyquote.com/quotes/authors/j/jane_austen.html .– Назва з екрана .– Дата перегляду: 12.06.15
18. Styles and themes of Jane Austen [Електронний ресурс] // From Wikipedia, the free encyclopedia .– Електрон. Дані .– Режим доступу: https://en.wikipedia.org/wiki/Styles_and_themes_of_Jane_Austen .– Назва з екрана .– Дата перегляду: 15.06.15

The Queen of Imaginary Happiness

(the 240th Anniversary
of Jane Austen)

“The First Lady” of the English Literature

Jane Austen (1775 - 1817) – is an English writer, a predictor of realism in the British literature, a satirist, wrote the so-called novels of manners. Her books are acknowledged masterpieces and impress with a straightforward sincerity and simplicity of the plot against the background of deep psychological penetration into the souls of heroes and ironic, soft, truly “English” humor.

Jane Austen is a writer who was many years ahead of her time and whose works modern youth read with pleasure, empathizing the heroes of her novels and watching the lives of different layers of the English society in the Victorian era. The writer’s innovation is manifested in her approach to the problem of nature, in how she understands and reveals the subtle and sometimes contradictory inner world of her characters. Jane Austen reveals the truth of everyday life. She chooses prototypes for her characters from her friends, whose problems and experiences she was aware of and understood. Her works were repeatedly republished, screened,

often movies based on her novels gained prestigious awards.

In the national survey of “the most favorite books of Great Britain”, which was conducted by the TV company BBC in 2003, her novel “Pride and Prejudice” ranked second, just behind “The Lord of the Rings” by J. R. Tolkien. And according to the Internet survey conducted in the United Kingdom in 2007, this novel was also declared the best book of all times and people.

The writer is considered the “First Lady” of the English literature up to now. Her works are studied in all the colleges and universities in the UK.

Jane Austen was born on **December 16, 1775 in Steventon** (county Hampshire). Her father, **George Austen**, was a parish priest. He descended from the ancient Kent's family, was well-educated and had a small school at the parish church. His wife, **Cassandra Leigh**, also belonged to an ancient but impoverished family. Except Jane, there were six boys and one girl in the family. The girl was Jane's closest friend and confidante throughout her life. Jane was the penultimate child.

Despite the high infant mortality rate in those years, all the children in the family survived. **The older brother, James** (1765-1819), had a predisposition for literary pursuits: wrote poems, prose, but followed his father's profession. **The second brother, George** (1766-1838), the family preferred not to talk about: he was mentally abnormal and had never learned to speak. For him, Jane learned the dumb alphabet. **The third brother, Edward** (1768-1852), was adopted by the rich childless Austen relatives – the Knights, that opened great opportunities in front of him – from the gentry class, he moved to the nobility.

The brightest fate had **the fourth**, the beloved **brother** of Jane Austen, **Henry Thomas** (1771-1850). Being enthusiastic and not very practical, he tried a lot of occupations in his life, served in the army, tried himself as a banker, initially flourished but then went bankrupt, then became clergyman. He married Eliza de Feind, a French nobleman widow. It was Eliza whom Jane owed her good knowledge of the French language and French authors La Rochefoucauld, Montaigne, La Bruyere and her love for the theater.

The other two brothers, Francis William (1774-1865) and **Charles John** (1779-1852) were military seamen and served in the navy rising to the Admiral ranks.

A special friendship bound Jane with her **sister Cassandra** (1773-1845). Jane shared all her ideas and secrets with her. Cassandra certainly knew the name of the man to whom Jane Austen remained faithful; at the hands of Cassandra Jane died.

Cassandra, as well as her sister had never got married. Her bridegroom, a young priest Thomas Fowl, died of yellow fever in the West Indies, where he went hoping to earn money for the upcoming wedding. When he was gone, Cassandra was twenty four.

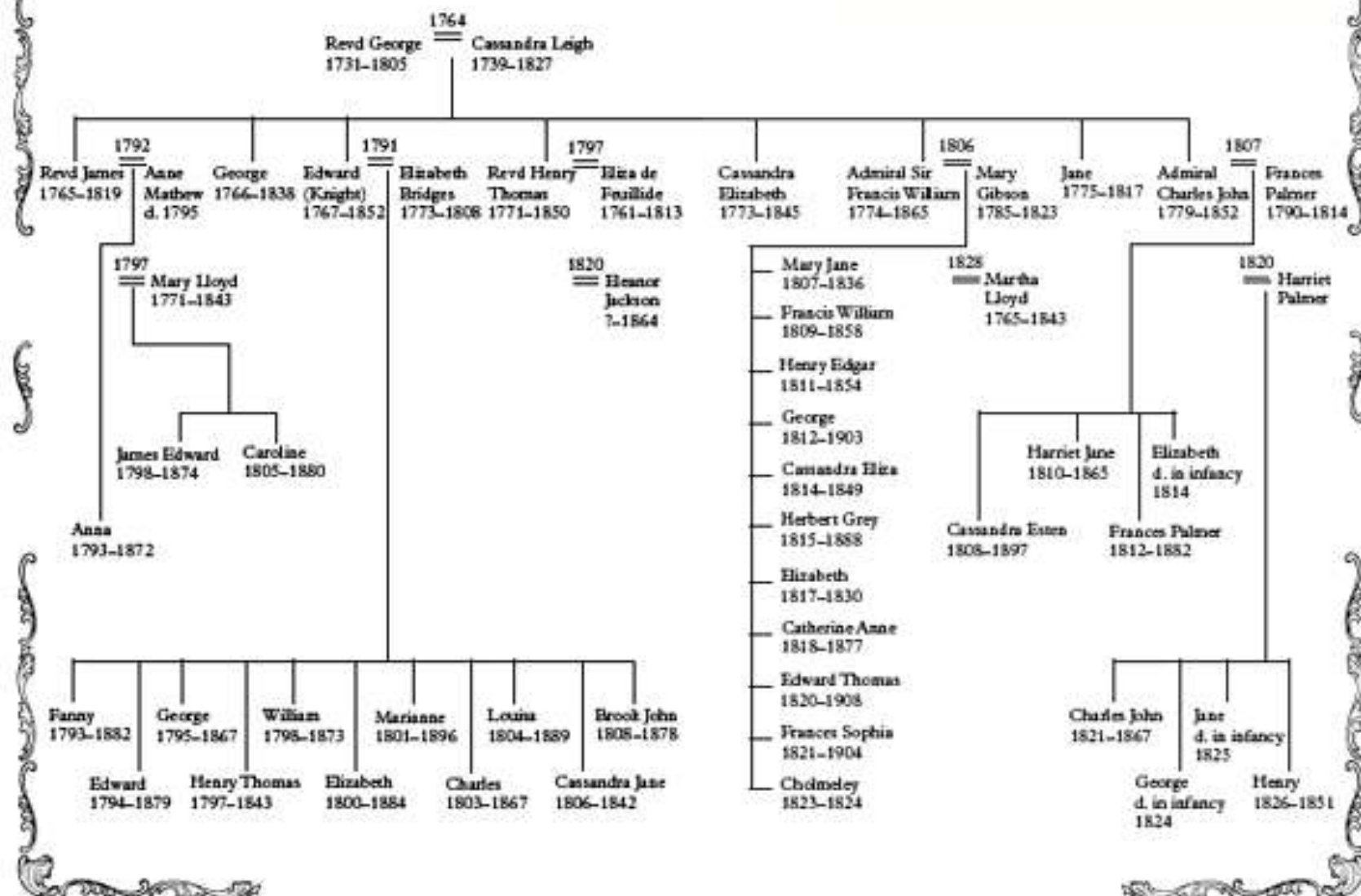
The road to Hampshire

Cassandra Austen

Jane Austen's Family Tree #2

with all her siblings, sisters-in-law, nieces, and nephews

1764
Revd George Austen
1731-1805

Cassandra Leigh
1739-1827

James
1765-1819

George
1766-1838

Edward
1767-1852

Henry
1771-1850

Cassandra
1773-1845

Francis
1774-1865

Jane
1775-1817

Charles
1779-1852

There is very little certain information about Jane Austen. Opinions of the contemporaries differ even concerning her appearance.

“Jane is not pretty, prim in her twelve years, capricious and unnatural”, – her cousin Philadelphia said. *“She is attractive, pretty, slim and elegant, only her cheeks are slightly round”,* – the brother of her close friend mentioned. This description is similar to the portrait of Jane, made by Cassandra.

Jane Austen liked costumes, balls, merriment. Her letters are full of descriptions of styles of hats, stories about new dresses and gentlemen. Fun combined in her with the natural wit and a decent education, especially for a girl of her circle and position in life, who had not even finished a school.

During 1783-1786, **together with her sister, Jane studied at Oxford, Southampton and Reading.** She was unlucky with the schools; in the first one she and Cassandra suffered from the despotic manners of the headmistress and nearly died, infected by typhus. The other school in Reading, on the contrary was governed by a very good-natured woman, but the knowledge of her pupils was the last matter of her interest.

When the daughters came home, **George Austen decided to educate them himself and had achieved a great success in it.** Skillfully managing their reading, he instilled in them a good literary taste, taught them to love classical authors, whom he knew by the nature of his occupation. Shakespeare, Goldsmith, Hume were read. The novels were admired, reading such authors as Richardson, Fielding, Sterne, Edgeworth, Burney. From the poets Cowper, Thomson and Gray were considered. **The formation of the personality of Jane Austen took place in an intellectual atmosphere – among books, regular conversations about literature, discussing what was read and what happened.** In the family of the village priest not only the Bible and the books of classical authors were read, but also **performances – charades, jokes and skits were played.** The novels were read and enthusiastically discussed, attentively listening to the Jane’s opinion, who could in a few words grasp the essence of the book and with an indescribable sense of humor retell several scenes of the novel.

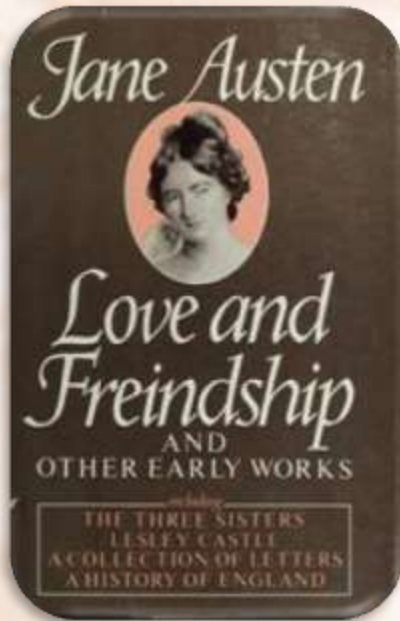

The portrait of Jane in pencil and watercolor painted by her sister in 1810

Hampshire

From childhood Austen started to write poems, stories and plays for her family amusement. Her parents were enthusiastic readers; Jane's favorite poet was Cowper. **The earliest of her known works are dated 1787.** Initially, she was very ashamed of her occupation and wrote on small pieces of paper throwing them under the table, if someone entered the room. But **George Austen supported the interest of his daughter**; bought her paper and a desk, and tried to help her to find a publisher.

At the age of fourteen Jane wrote her first parody – a joke called “Love and Friendship” – on the didactic compositions of the XVIII century, with sentimentally boring characters who sniffed roses, wept over them, and every five minutes lost consciousness.

Soon she wrote another great parody – a pamphlet on A. Goldsmith’s “History of England” – a fundamental work of the historian and political scientist! This dusty tome was kept in the cupboard in her father’s office, and Jane had patience to examine it thoroughly and carefully.

However, the household chores also brought her pleasure. There is an evidence that having a quite closed and isolated life, rarely leaving the estate, Jane was nevertheless, very polite, her smile almost never went out of her face and until her last days marred by a serious illness – she remained the favorite of her nephews, brothers, mother and especially father.

The first 25 years of her life Jane spent in Hampshire. When her father suddenly retired, the family sold everything, including Jane’s piano, and **in 1802 moved to Bath.** Jane and her older 28-years old sister, by the views of that time considered spinsters went with their parents. Cut off from her friends and rural roots in Steventon, Austen left her occupation in literature for a decade.

The Chawton Cottage

The museum of Jane Austen

After her father's death in 1805 Jane lived with her sister and sick mother in Southampton. **In July 1809 they moved to a cottage in Chawton**, a small village in the county of Hampshire, situated between Winchester and London.

Jane Austen spent the last eight years of her life in Chawton. It was there, at the age of 35, where she began to publish her works. Her novels are the result of a long and diligent work. Some of them were published posthumously, some remained unfinished because of the writer's illness and rather early death.

Today Jane Austen's house in Chawton is a small private museum located in the building of the XVIII century. **It is the place of her fans' pilgrimage.** This house was the gift of Jane's older brother, Edward Austen-Knight to his mother and sisters to have a permanent residence. Jane lived in this house with her mother, sister and a family friend, Martha Lloyd, from 1809 to 1817. It was the Chawton house where Jane Austen wrote "Mansfield Park", "Emma" and "Persuasion".

Вхід до музею

The road to Austen's house

Jane Austen published all her novels under the pseudonym “Lady” and surely couldn’t fully enjoy her fame. Nevertheless, having read in British newspapers the analysis of her novel “Emma” by Sir Walter Scott, (he reviewed the book almost immediately after its publishing in 1816), she felt very happy.

Walter Scott, reviewing this last novel, released during Austen’s life, **said that the most important in her works is “the superfine touch, thanks to which, even vulgar events and characters become interesting through the truthfulness of descriptions and feelings”**. Austen never puts herself above her characters, she only slightly jokes on them. There are no absolutely bad people in “Emma”. Even Frank Churchill finds a decent apology and a wonderful wife. Such a complacent attitude to the characters probably comes out because of the nature of the author – **she had a wonderful sense of humor and irony, but she was always restrained by the tact and rare benevolence**, as a result – the irony could rarely transfer into sarcasm.

The writer did not seek to fill in her works with didacticism, never idealized her heroes, avoided melodrama – everything characteristic to the prose of her time. Detailed descriptions, portrait and landscape characteristics, the author comments are absent in the works of Jane Austen. The heroes manifest themselves through their actions and speeches. Each character is an interesting personality. Although Austen doesn’t pay

attention to the details of clothing, appearance or decoration, the character reveals his identity through the dialogues or interior monologues.

Jane constantly perfected her writing skills. She tried various forms of novelistic prose and brought them all to the end, even if they remained slightly imperfect under her light pen.

She had even written a small epistolary novel “Lady Susan” – a vivid and intriguing portrait of a heartless fashionable lady and an epic novel (in a small form) “Mansfield Park”, with many characters and storylines. Both novels enjoyed great popularity; the society of London was not tired to wonder who was this mysterious lady, giving readers a new book every year – one more interesting than the other! **The novels were borrowed from each other, young ladies talked and behaved like the heroines of the “Lady”.** But Austen continued to enjoy the tranquility of her small estate and quietly faded, despite all the attempts of her family to help her.

Though, outwardly, her life seemed poor for events, she had lived other hundreds of lives in her books, where her characters laughed, fell in love, joked on themselves and their beloved, grieved and fought for their love till the end.

Unfortunately, Jane Austen did not finish her last novel “Sanditon”. She had completed 12 chapters before stopping the work in mid-March 1817, probably because the illness prevented her from continuing. As her disease progressed she experienced increasing difficulty walking or finding the energy for other activities. By mid-April, Austen was confined to her bed. In May, **Cassandra and Henry escorted Jane to Winchester for medical treatment. There she died on July 18, 1817, at the age of 41.**

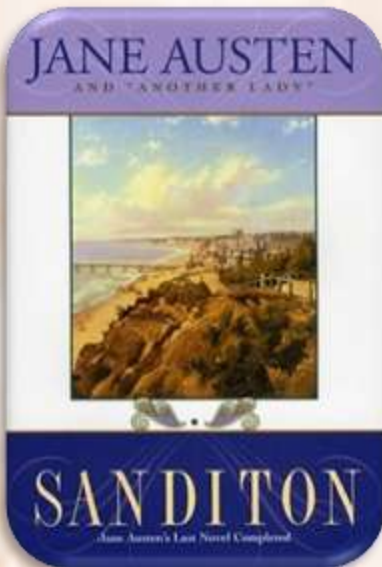
“Sanditon” has remained an intriguing fragment, it refers to how deceptive the appearance is and how difficult is to make a fair judgment. And all this was done with such a technical fearlessness and plasticity that it seems that this book could be expected to get even greater popularity than it was achieved in “Pride and Prejudice” and “Emma”.

The cause of Austen’s death is unknown. It was announced that she was

the victim of the Addison's disease. **The writer is buried in the famous Winchester Cathedral**, which is a shining example of the English Gothic architecture and attracts many tourists.

“It is important for me to know that she rests in a building which she admired so much” – Cassandra Austen wrote later.

After Jane’s death, her brother Henry unveiled her authorship. Austen's popularity grew after the release of the “Memoirs” by J. E. Austen-Leigh in 1870. Her unfinished novel “Sanditon” was published in 1925.

Winchester Cathedral

Jane Austen's memorial gravestone

The Works

There are two periods of fruitful activity of the author, divided with a fairly long break:

1795-1798 – when early novels appeared;

1811-1816 – when the most famous novels were written; the period of the first success and the deepening of the writing skills. It should be mentioned that the themes of the author gradually flow from one work to another, without leaving the feeling of secondariness and not becoming a cliché with different names.

Juvenilla Works

- **The Three Sisters;**
- **Love and Freindship**, with a famous misprint of the word “friendship” in the title;
- **The History of England;**
- **The Beautiful Cassandra.**

Unfinished Works

- **Lady Susan**, an epistolary novel;
- **The Watsons;**
- **Sanditon;**
- **Lesley Castle.**

The Novels

- **Sense and Sensibility** (1811);
- **Pride and Prejudice** (1813);
- **Mansfield Park** (1814);
- **Emma** (1816);
- **Persuasion** (1817), published posthumously;
- **Northanger Abbey** (1818), published posthumously.

The Film Adaptations of the Novels

- “Pride and Prejudice” in 1938, 1940, 1952, 1958, 1967, 1980, 1995, 2003, 2004 and 2005;
- “Sense and Sensibility” in 1971, 1981, 1995, 2000, 2008;
- “Emma” in 1948, 1960, 1972, 1995, 1996, 1996, 2009, 2010;
- “Persuasion” in 1960, 1971, 1995, 2007;
- “Northanger Abbey” in 1986, 2006;
- “Mansfield Park” in 1983, 1999, and 2007.

Sense and Sensibility

“Sense and Sensibility” – is one of the novels by Jane Austen. **It was her first published work**, which appeared in 1811 under the pseudonym “Lady”.

The book begins as a parody of melodramatic works of the last century, which the writer had previously subjected to ridicule in her “Love and Friendship”. **The idea of the novel is that sensibility – enthusiasm, openness, sensitivity are dangerous, if not reduced by caution and prudence.**

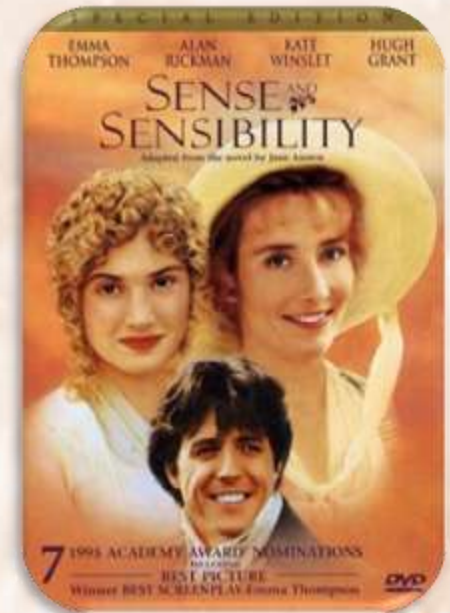
The author portrays the life and love stories of the Dashwood sisters, Elinor and Marianne. When their father died, their estate passed to their step-brother John, and the widow and her daughters remained in a very difficult situation. The novel follows the young ladies to their new home, a meagre cottage on a distant relative's property, where they experience love, romance and heartbreak.

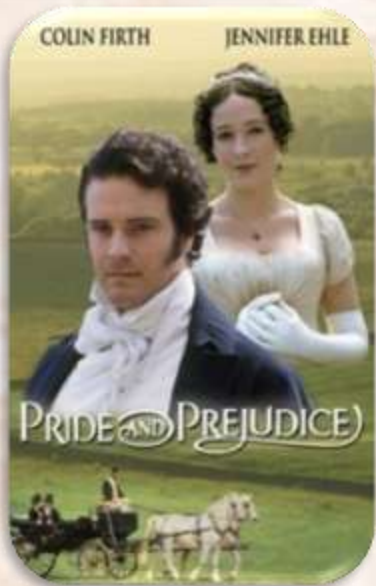
Elinor and Marianne come through the events of the novel differently because of their different perceptions of the world: the eldest – through the prism of reasonableness and moderation, Marianne – giving in to the strength of her feelings. The contrast between the sisters' characters decreases when they find love and family happiness.

The conventionality of the English society, duty, honor, care for relatives and love experiences were described by Jane Austen with humor in a light, ironic style.

The book has been adapted for film and television a number of times. The film by the producer Ang Lee (1995) was nominated and won many prestigious awards (Oscar, Golden Globe, British Academy Award, Screen Actors Guild Award).

Pride and Prejudice

“Pride and Prejudice” – is one of the most famous English novels. It is an undisputed masterpiece and probably the most-read of all of Jane Austen's novels.

Originally the novel was entitled **“First Impression”**. In 1797 Austen had finished the story and her father offered it to the publisher, but the latter refused to take it. Austen re-did the novel in the years 1811-1812. She gave it a new title. The novel was published in 1813 and was favorably received by the critics. **The book was reprinted three times during Austen’s life.**

The French translation of the novel appeared in 1813. Very soon the novel was translated in German, Danish and Swedish.

The main events of the story develop around Elizabeth Bennet, an independent and intelligent daughter of a provincial nobleman, and Fitzwilliam Darcy, a rich aristocratic landlord, blinded by his own arrogance and desires.

The writer focuses her attention on how social differences influence the love of young people. The conflict of the novel lies in the collision of the cold aristocratic pride and instinctive female prejudice. The author tears off the masks and shows who deserves respect and sympathy, despite the first impression about him, and who just personates.

The moralistic arguments of the author do not interfere with the analysis and characterization of the heroes; the plot gives space for the author's sense of comic and sympathies. **“Pride and Prejudice” is a novel about the hunt for suitors.** This topic is clarified on all sides and investigated on all results – comic, ordinary, emotional, practical, prospectless, sensible and romantic.

The issues Austen concerns on in her novel: love, marriage, relationships in the family and between children and parents, human relations in general, in spite of such a long time barrier remain very actual.

In 1998 a sequel “The Desire and Duty” by Ted F. Bader appeared. The ideas of which Jane Austen told her family were developed in it.

“Pride and Prejudice” retains a fascination for modern readers. It has become one of the most popular novels in English literature, selling over 20 million copies, and receives considerable attention from literary scholars. Modern interest in the book has resulted in a number of dramatic adaptations and an abundance of novels and stories imitating Austen's memorable characters or themes.

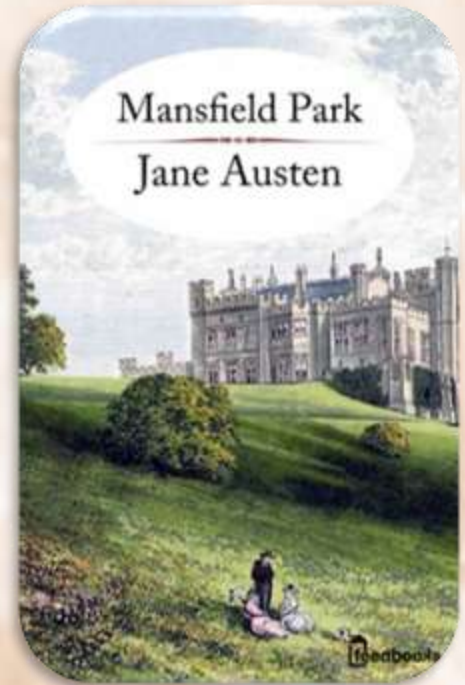
Mansfield Park

The novel “Mansfield Park” belongs to the mature period of creativity of Jane Austen. It brilliantly shows the artistic skills and the extraordinary irony of the writer.

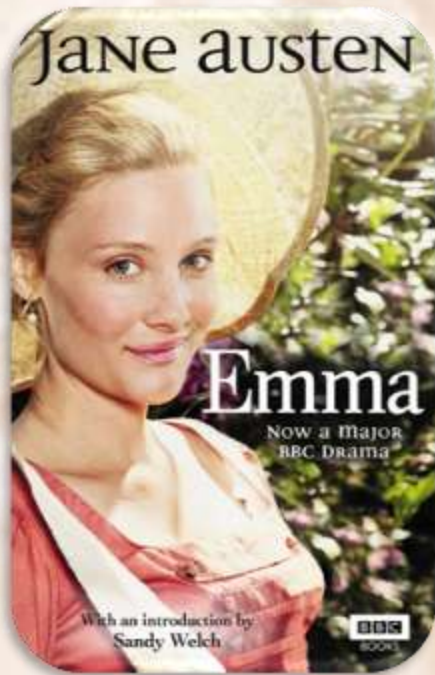
Fanny Price was not very lucky in her life; from childhood she was deprived of maternal love and care and had to live with her relatives. At the age of twelve Fanny found herself at her wealthy aunt in a huge patrimonial estate Mansfield Park. Intelligent and hardworking, the girl could not find a common language with stiff and arrogant children of the house. The benefits and selfishness were there the driving force of all people's actions. Only her friendship with her cousin Edmund saved the situation. He was always very friendly, caring and attentive to her.

A few years later Fanny grew up and became a charming young woman. She had to make not an easy choice. She could provide herself and never know the poverty, or follow the call of her heart, not knowing how the future will be.

Fanny manages to overcome all the obstacles thanks to her kindness, unselfishness and firmness. The sufferings help her to find herself and her happiness.

Emma

“Emma” is considered the top of the novels by Jane Austen; the most striking model of her comic writing. The theme of the novel is self-deception. The reader is given an opportunity to follow the changes that occur to the charming Emma, who turns out from arrogant and self-affected young lady into a modest and sensible one, ready to marry the man who is able to protect her from her own mistakes.

“Emma” was written in a joking tone. Austen began the novel in 1814 and completed it next year. The book was published in three volumes. *It describes the story of Emma Woodhouse, the daughter of a wealthy landowner and a great dreamer who finds her happiness in marriage. Emma is a rich, sweet and self-satisfied young woman. She lives alone with her sick father. Having a lot of free time, she spends it, selecting suitable partners for her friends and neighbors, not paying any attention to her own feelings. She takes Harriet Smith under her wing, an illegitimate girl without a position in society, and tries to arrange her marriage with Mr. Elton, a young priest, who liked Emma.*

She understands her own mistakes when Harriet becomes interested in George Knightley, a neighbor-landlord, who was her friend. He was her spiritual mentor and secretly loved her. Emma finally finds happiness marrying him. Harriet, who had to decide her fate herself, married Robert Martin, a young farmer.

Jane Austen shows the provincial middle class life with humor and understanding. She describes small landowners, rural priests and their families, in which the social status of a woman is mainly determined by marriage. She was mostly interested in those little nuances, as Emma said “that affect the daily happiness of the private life”.

Northanger Abbey

“Northanger Abbey” is a Jane Austen’s parody on the Gothic fiction, widespread in the literature of her time.

The heroine of the novel, the daughter of a landed gentry Catherine Morland arrives with her aunt in Bath, where the events that determine her fate take place. She meets Henry Tilney there, the son of the general Tilney who was quite a wealthy man. But the general, a gambler as soon will come out, spent the property of his deceased under mysterious circumstances wife. In Bath he was misinformed that Catherine was a promising fiancée, so he invited her to his estate Northanger Abbey to marry his son. When he got to know that the girl’s parents were poor his disappointment was unimaginable. But Henry and Catherine had already fell in love with each other ...

Catherine read a lot of Gothic novels that describe how male villains abused young women in their ancient castles. While visiting the general’s castle, she tries to find out the circumstances of his wife’s death. That was the cause of her quarrel with Henry.

The girl becomes the object of the struggle between two families – the Thorpes and the Tilneys. The conflict between the contenders for her hand and heart dispelled her dreams of a romantic hero. Catherine prefers the nobility and decency of Henry Tilney to the imaginary feelings of John Thorpe. She was not mistaken – in difficult times, Henry confirmed the soundness of her choice.

Persuasion

“Persuasion” was the last completed novel by Jane Austen, written in 1816. It was published posthumously under one cover with “Northanger Abbey”. The part of the action of both books took place in Bath. The novel was filmed by the British TV four times – in 1960, 1971, 1995 and 2007.

It is a fascinating story about Anne Elliot, the daughter of a famous baronet Sir Walter, who, because of his thirst for luxury, found himself in a financial trouble. To repay the debt he had to lease his estate Kellynch Hall and move to Bath.

Meanwhile, Anne went to Appercross to take care of her sick sister, but with an intention to join her family soon in Bath.

Nevertheless the unexpected happened. The family of the Kellynch Hall leaseholder was a kinship with the man

who took Anne’s heart, and whom she was forced to reject, wishing him only happiness and prosperity (she referred to the evidence of reason). But in fact, the reason was the reluctance of her family and the close friend of her deceased mother, Lady Russell, who did not want Anne to marry a poor sailor. So the young people parted. That happened eight years ago, but their love was still alive and only his resentment and unwillingness to understand her prevented them from happiness. Half of the year passed that way and after some difficulties all the characters get what they so crave.

The author shows that in the matters of love people should listen only to their own heart.

The Works of Jane Austen in the Context of the English Literature of the XIX century

One of the most important places among the creative works of the literary representatives rightly belongs to the touching and realistic novels by **Jane Austen – one of the most famous figures in the British literature of the first half of the XIX century.** Walter Scott considered her the founder of the modern novel genre. The creative heritage of the writer includes: six completed novels, four unfinished and juvenilia works. **Nowadays her books are very popular:** they are repeatedly reprinted, translated in other languages, staged and filmed. In the World Wide Web, there is a community of the writer's fans for whom she is a cult figure.

Jane Austen's path to recognition was not easy. She has not gained great fame during her life. For half a century after her death her works were little read, though a group of ardent fans began to form. The attention to Austen revived in the late XIX century, when the number of the literary publications devoted to the analysis of her works had grown, continuing to grow till present. **The British literary scholars carefully collect and summarize the critical heritage concerning the works of Jane Austen. One of the most influential publications is the two-volume edition "Jane Austen. The Critical Heritage" (2005), ordered by B. C. Southam and published in the series "The Critical Heritage", covering at present nearly 20 famous authors.**

The Jane Austen's contribution to the literature was aptly characterized by Walter Scott: "*The creator of the modern novel, centered around the everyday events of people's life and the state of the modern society*". W. Scott was the one of the few who appreciated Austen's novels during her life. The recognition came to her considerably later. It happened due to the fact that Jane Austen was largely ahead of her time; her novels, which reflected her inherent understanding of the human relationships and "*the deep tact with which she draws her characters*", – as W. Scott noticed, differed from the romantic works of her time.

S. Maugham in his essay about Jane Austen noted: “Miss Austen had a sharp tongue and a rare sense of humor”; “Jane unmistakably showed the people’s foolishness, claims, shades of feelings and insincerity, but to her honor it must be said that all this gladdened her instead of causing disappointment”. **She wrote about everyday life, the life and the people who surrounded her.** “At that time in England there were hundreds of families living a quiet, monotonous and decent life; isn’t it a miracle that in one of them, for no apparent reason, a gifted writer appeared?”, – S. Maugham asked.

Among the English writers of the XX century, the fans of Jane Austen were V. Wolf, S. Maugham, R. Aldington, G. K. Chesterton, J. B. Priestley; O. Forster considered her his teacher. “She is as easy and natural as the nature itself” – G. K. Chesterton wrote about Austen. “A special excellence and perfection characterizes her”, – V. Wolf noted. “She isn’t interested in abstract principles but in the happiness of people” – the modern English literature scholar A. Keta says. The works of Jane Austen were also researched by such scholars as: T. Amelina, Y. Bystrov, Y. Kravchenko, M. Chechetko, S. Shulyar, A. Shchepina.

“Thanks to her exceptional artistic temperament she manages to write interestingly about things, that under the pen of thousands of other, seemingly similar to her writers would seem deadly dull”, – one of the most astute British critics G. K. Chesterton noted. **“Why are we enjoying the characters of Jane Austen – the master of the psychological prose E. M. Forster raises the question – each time anew while reading Dickens, enjoy but equally? Why their dialogues are so good? Why do they never overplay? The fact is that her characters, although not as great as the ones of Dickens, are better organized”.**

R. Aldington continued the comparison of Jane Austen and Charles Dickens: “Dickens had a gift to live the life of his characters, and it passed to his readers. The errors of taste, the penchant for melodrama, sentimentality and caricatures often weakened him. The gift of Austen was, perhaps, more modest and restrained, but her taste was impeccable and had never betrayed her”.

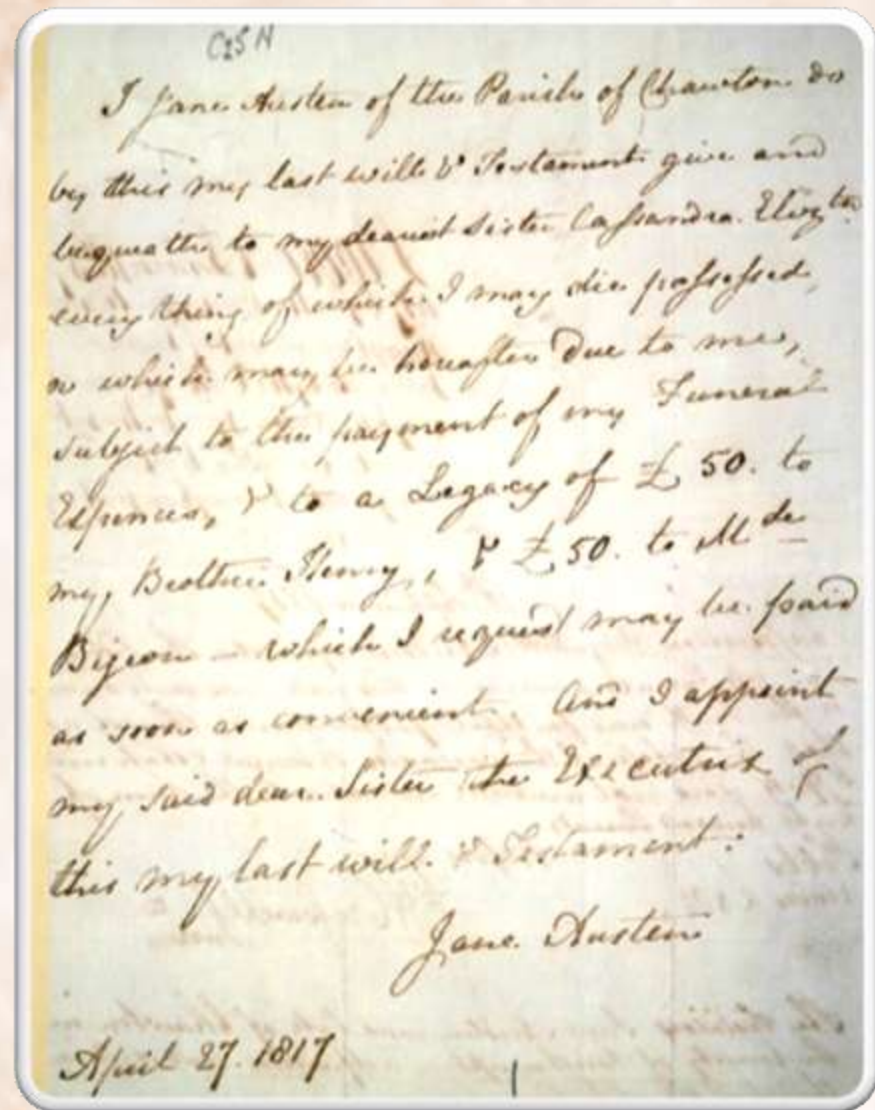
The Covenant

Jane's sister, Cassandra Austen, doing the will of Jane or hiding some family secrets, or perhaps trying to protect from immodest looks the privacy of the personal life of the dead, destroyed most of her letters. Only 160 letters survived, but not a single one written before her twenties.

However, unsuspecting it, Cassandra did worse; by doing so she had created a good ground for all sorts of guesses, provocative hypothesis and unbelievable assumptions.

Why didn't Jane Austen ever get married? Was it true that she kept faithfulness to the brother of the poet W. Wordsworth, a sailor killed in a shipwreck? Was she engaged to him or her chosen one became someone else? What if there was indeed some mystery and Maugham was right when he was sincerely surprised how "a daughter of a rather boring and impeccable in his respectability priest and a very dimwitted mother" could write "Pride and Prejudice" – the novel, he appreciated as one of the top ten novels in the English literature?

Also, the testament of Jane Austen remained, written on April 27, in 1817.

The Memoirs of Jane Austen

Jane Austen, the author of the six everyone's favorite novels repeatedly recognized that she can not live without letters. Many of them survived, allowing a deeper insight into the mindset of the writer, her character and personal life. Though biographers often wondered if Jane has left a memoir or a diary, traces of such documents were not found.

But not long ago, during the repair of the manor's roof in Chawton (the house inherited by Jane Austen's brother Edward Austen-Knight from his adoptive parents), there was found a box as one of those in which the sailors kept their belongings during the Napoleonic Wars. It could belong to one of the brothers of Jane, to Charles or Frank – both served in the Navy. **The box was filled with ancient manuscripts, and there was an elegant gold ring with a ruby at the bottom.** To the surprise of the scientists, there were numerous documents of the late XVIII - early XIX century found. It was formally recognized that they were written by the very Jane Austen.

Although currently only one of the manuscripts has been studied in detail, all of them are probably nothing else than **the lost memoirs of Jane Austen, in which the events that happened to the writer, to her relatives, friends and acquaintances were set out.**

On the front pages of the memoirs Jane says that she writes *“to save the evidence of what happened, to keep the memories from extinction in the parts of her soul, where they will vanish forever for the history”*.

A few years before the death, Cassandra told her niece Caroline Austen, that in the early 1800's Jane vacationed on the seaside resort and met a vicar, with whom they became close and agreed to meet again. Later she got to know that he died. Cassandra has not named neither the man, nor the place or date, but insisted that this mysterious gentleman remained *“the only man whom Jane had ever truly loved”*. But if we believe the memoirs of Jane, he was not a priest and didn't die. The private life of Jane Austen still remains a mystery ...

The literary scholars continue to investigate the found documents, and we can only wait for the results.

Filmography about Jane Austen

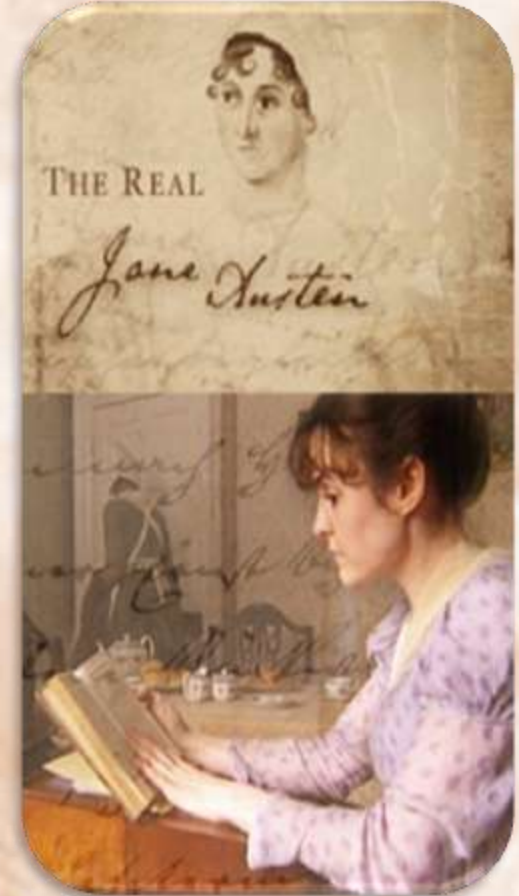

“The real Jane Austen” 2002, United Kingdom, directed by Nicky Pattison, starring Gillian Kearney. This documentary film is about the English novelist Jane Austen, based on her letters and memoirs.

“Becoming Jane” 2007, United Kingdom, the producer Julian Jarrold, Anne Hathaway in the role of Jane. The film is about the relationship of the writer with the Irish lawyer Thomas Lefroy.

“Miss Austen Regrets” 2007, United Kingdom. Directed by Jeremy Lovering, Olivia Williams in the role of Jane. This dramatic film is about the writer’s last years of life.

“The Jane Austen Book Club” 2007 – a romantic story about people united in a club of admirers of the writer, adapted on the popular novel by American novelist Karen Joy Fowler. US The producer – Robin Swicord.

Austen's Museum in Chawton

A collection of personal belongings of the writer, her letters and musical notes can be seen in the museum. The writer spent her last 8 years of life in the cottage.

In 2003, there had been celebrated the 200 years since Austen's legendary novel "Pride and Prejudice" appeared. On the occasion of such a date an exhibition on the history of the novel was opened, where you could see the first edition of the book, the illustrations and the table where Jane Austen created her masterpieces.

Throughout the year the museum holds special events: thematic tours, exhibitions and conversations, an exhibition of the costumes from "Pride and Prejudice", screened in 1995 by the film company BBC, and even a ball led by the Hampshire dance group.

Jane Austen Festival

Since 2001 the Austen Festival is yearly held in the elegant resort town Bath, whose history is closely linked to the name of the writer. You can see a lot of people wearing the costumes of 200 years ago fashion on that grand celebration.

The extensive program includes themed dinners, trade fairs, walks, performances, lectures and seminars concerning the Jane Austen epoch. It is a possibility to learn more about the writer and to get acquainted with the life of her contemporaries.

In 2013, the 200th anniversary of the publication of Jane Austen's "Pride and Prejudice", the novel that became the classics of the English literature was celebrated. It was an opportunity for the British and the guests of the Foggy Albion to see the stunning costumes of that time, the majestic and luxurious furnishings of the estates and other "places from the favorite novel".

550 people in elegant suits went out on the streets of Bath to break the world's record of gathering of the people dressed in the costumes of the regency epoch. **The participants were men, women and children from all over the world.** The event was dedicated to the works of Jane Austen. *"This is not just a tribute to Jane Austen, it is a way of life, elegant and graceful",* – commented one of the participants.

The previous record was set in the USA: 491 supporters of the writer's creations went out in costumes during the celebration of the Jane Austen Festival.

Bath

Except the Austen Festival, Bath at any time of the year attracts lots of tourists by its excellent examples of the elegant Georgian architecture.

Many descriptions of the urban life, found in the novels of Austen, are based on her own experience. Without fail, you shall visit the Centre of Jane Austen, where you can get acquainted with her biography and even try on a suit of the Georgian era.

The city had scarcely changed since Austen time. Even today there are many places of attraction for people that like to show their elegant style and fine taste in Bath. They can drink a cup of tea in the Regency Tea Room cafe, walk along the famous Royal Crescent Street or go to the historical trading gallery Guildhall Market, where at the beginning of the XIX century Jane Austen herself could have made her purchases.

The action in her books often takes place in magnificent rural estates, many of which have real prototypes. The Chatsworth House is one of such, that in the novel “Pride and Prejudice” was the prototype of the Pemberley estate. It was the place of settlement of Mr. Darcy – the protagonist of the novel.

Interesting Facts:

The Austen's Stamps

In honor of the 200th anniversary of the famous Jane Austen's novel "Pride and Prejudice" **it was decided to release a special collection of stamps on envelopes in England.** A series of stamps represented the novels of the famous writer, such as "Pride and Prejudice", "Northanger Abbey", "Sense and sensibility", "Emma", "Mansfield Park" and "Persuasion". The postal institution the Royal Mail announced that **the envelopes sent from Hampshire County (Chawton),** where the writer spent the last years of her life **and from Steventon,** where she was born in 1775, **will be additionally decorated by a brand quoting one of the author's works: "Do something but don't marry without love!"**

The 10 Pounds Banknote Changes Design

The portrait of Jane Austen displaced the naturalist and author of the "Theory of Evolution" Charles Darwin, whose portrait was depicted on £ 10 banknotes.

The Asteroid of Jane Austen

The asteroid opened on March, 26 in 1971 was named in honor of the writer – 39415 Janeausten.

What do We Learn from the Great Works of Love?

**The Jane Austen's quotes about love and marriage,
10 major theses:**

1. You must not think that he is too good for you.

When Elizabeth Bennet meets the rich and handsome Mr. Darcy, she doesn't think he will be interested in her. That's why to prevent herself from humiliation and save her dignity, she convinces herself that he will for sure estrange her. Herewith Elizabeth doesn't notice that Darcy is really in love with her. Love is a strange thing, able to attract even completely different people!

“Pride and Prejudice”

2. Let him know about your feelings.

Jane Bennet carefully hides her love for Mr. Bingley, giving him an excuse for endless intrigues and entertainment with his friends. He eventually returned to her, but if Jane has been willing to take a risk and open her feelings to him, she could have avoided much sufferings. Take risks – it is easier to regret what has been done in love than what hasn't!

“Pride and Prejudice”

3. Don't get married “for money”.

Charlotte Lucas marries the awful Mr. Collins because it was the most financially advantageous proposal. After the wedding, she equips her house in such a way as to see her husband as less as possible. Maybe she would have met her perfect man if she waited a bit.

“Pride and Prejudice”

4. Read the signs of fate.

Willoughby, the Marianne Deshwood's fiancé, behaved as if he was in love with her. But he did not propose to her and their love affair lasted until he married a rich one. As it turned out, that's how he always intended to do. If a person does not contribute anything to your relationship and it turns into a game of one, better get rid of it.

“Sense and Sensibility”

5. If he really loves you, with time you will love him.

After parting with Willoughby, Marianne marries a much older man who loved her for years. Although at first she felt only friendship to him, eventually it turned into love.

“Sense and Sensibility”

6. Not everything that seems to be a love is love.

Emma Woodhouse thought that she loved Frank Churchill, who flirted with her. And it was very flatterer with her. But when they parted, she was struck by the fact that it did not upset her. Having analyzed her feelings, she realized that her heart really belongs to Mr. Knightley, the simple, honest friend of her family, whom Emma never considered as a possible fiancé. Sometimes it is worth listening to your heart and comprehend what it wants in love.

“Emma”

7. Never marry for revenge or demonstration.

Rejected by the charming Henry Crawford, Maria Bertram immediately gets married to show her indifference to him. But she is still in love with Henry, and soon leaves her rich husband to live with Henry – the action considered sinful and shameful. If Maria had waited a little, she would have met her perfect man.

“Mansfield Park”

8. The marriage – is not everything.

Mrs. Thorpe and Mrs. Allen are two elderly women, who once successfully got married, but the marriage did not make them better or smarter. Mrs. Thorpe can only talk about her children and the childless Mrs. Allen can only talk about dresses. So when they try to talk, the conversation turns to be as that of a blind and deaf. It is better to be smart, attractive and yet lonely than a matron whose interests are limited to her own spectacles on her nose.

“Northanger Abbey”

9. Don’t wait for love idly.

Anne Elliot remains faithful to Captain Wentworth eight years after their break. She is waiting for him, but talking and flirting with other men, that positively affected her attractiveness and life experience. When Wentworth returned to Anne, he admires her even more than when she was a young inexperienced girl. Anything that does not kill us makes us stronger – and this applies to the issues of love in the first place!

“Persuasion”

10. Love is the most unfaithful science in the world.

As you have probably noticed, the pieces of advice concerning love often contradict each other. The advice to wait for your true love contradicts the one to marry someone who loves you, even if you do not feel the mutual feelings. That’s why everyone chooses which way to go, listening to his own heart.

Jane Austen was one of the first British novelists, who said that a marriage without love is immoral, that money can not be considered the only measure of happiness. The fee for everyday comfort and well-being – *the alienation, apathy, loss of interest in life* – may be too high. Jane Austen, perhaps basing on her own experience, makes it clear that loneliness alone is better than the loneliness in a marriage of convenience.

The Reference List:

1. Генієва Є. Ю. Чудо Джейн Остін [Електронний ресурс] /Є. Ю. Генієва .- Електрон. дані . – Режим доступу : <http://www.philology.ru/literature3/genieva-02.htm> .- Назва з екрана .- Дата перегляду: 15.06.15
2. 200-летие романа "Гордость и предубеждение" в доме-музее Джейн Остин [Електронний ресурс] .- Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.continent-ex.ru/travel-blogs/200-letie-romana-gordost-i-> Назва з екрана. – Дата перегляду: 19.06.15
3. Джейн Остин [Електронний ресурс] // Вікіпедія: вільна енцикл .- Електрон. дані .- Режим доступу: <https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9E%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD,%D0%94%D0%B6%D0%B5%D0%B9%D0%BD> . – Назва з екрана. – Дата перегляду: 15.06.15
4. Джейн Остин. Биография английского писателя [Електронний ресурс] /Пер. с англ. Полина Климык. Авторы оригинального текста Petri Liukkonen & Ari Pesonen .- Електрон. дані. – Режим доступу: <http://biodata.narod.ru/23-austen.html> . – Назва з екрана .- Дата перегляду: 16.06.15
5. Джейн Остин – биография, книги автора [Електронний ресурс].- Електрон. дані. – Режим доступу: <http://loveread.ws/biography-author.php?author=Jane-Austen>.– Назва з екрана. – Дата перегляду: 15.06.15
6. Джейн Остин. Жизнь и творчество [Електронний ресурс] .- Електрон. дані .- Режим доступу: <http://www.apropospage.ru/osten/ost1.html> .- Назва з екрана .- Дата перегляду: 17.06.15
7. Джеймс С. Потерянные мемуары Джейн Остин [Електронний ресурс] / С. Джеймс .- Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.litmir.info/br/?b=131122> .- Назва з екрана .- Дата перегляду: 08.07.15
8. Иваничева А. Лучшие экранизации романов имениницы Джейн Остин [Електронний ресурс] / А. Иваничева .- Електрон. дані. – Режим доступу: <http://bestin.ua/people/person/6833/> .- Назва з екрана. – Дата перегляду: 16.06.15
9. Козак М. С. Джейн Остин та її творчі надбання в англійській літературі / М. С. Козак, В. А. Папушина [Електронний ресурс] .- Електрон. дані. – Режим доступу: <http://worldukraine.abwo.biz/?p=1553> .- Назва з екрана .- Дата перегляду: 23.06.15
10. Кривицька Н. 10 уроків кохання з романів Джейн Остин [Електронний ресурс] / Н. Кривицька .- Електрон. дані. – Режим доступу: <http://lady.tochka.net/ua/28854-10-urokov-lyubvi-iz-romanov-dzheyn-ostin/>. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 02.07.15
11. Макаренко С. Джейн Остин [Електронний ресурс] / С. Макаренко //Знаменитости .- Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.peoples.ru/art/literature/prose/roman/austen/> . – Назва з екрана. – Дата перегляду: 25.06.15
12. Окунитесь в атмосферу романа «Гордость и предубеждение» [Електронний ресурс] .- Електрон. дані .- Режим доступу: <http://www.visitbritain.com/ru/Things-to-do/Culture/Experience-the-Pride-and-Prejudice-lifestyle.html> .- Назва з екрана .- Дата перегляду: 18.06.15
13. По местам Джейн Остин [Електронний ресурс] .- Електрон. дані. – Режим доступу: <http://pyramidatour.com.ua/articles/po-mestam-dzhein-ostin-> Назва з екрана. – Дата перегляду: 03.07.15
14. Шелига В. Ах эта классика! [Електронний ресурс] / В. Шелига .- Електрон. дані . – Режим доступу: <http://pulse-uk.org.uk/weekend/ah-eta-klassika/>.– Назва з екрана .- Дата перегляду: 30.06.15
15. Mynts Marina_Aquae Sulis, или 10 неизвестных фактов об английском городке Бат [Електронний ресурс] /Marina Mynts .- Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.blog.edukation.com.ua/aquae-sulis-ili-10-neizvestnyx-faktov-ob-anglijskom-gorodke-bat/#more-18888> .- Назва з екрана. – Дата перегляду: 23.06.15
16. Catherine and the secret garden [Електронний ресурс] .- Електрон. дані. – Режим доступу: <http://freken-stork.livejournal.com/1000282.html>.– Назва з екрана. – Дата перегляду:23.06.15
17. Jane Austen Quotes [Електронний ресурс] .- Електрон. дані .- Режим доступу: http://www.brainyquote.com/quotes/authors/j/jane_austen.html .- Назва з екрана .- Дата перегляду: 12.06.15
18. Styles and themes of Jane Austen [Електронний ресурс] // From Wikipedia, the free encyclopedia .- Електрон. Дані .- Режим доступу: https://en.wikipedia.org/wiki/Styles_and_themes_of_Jane_Austen .- Назва з екрана .- Дата перегляду: 15.06.15